

Arrest

**nr. 351 832 van 21 augustus 2026
in de zaak RvV X / IV**

Inzake: X

**Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat D. GEENS
Lange Lozanastraat 24
2018 ANTWERPEN**

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 26 december 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 16 december 2025.

Gelet op oud artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 12 februari 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 2 maart 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken K. ALLYNS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. HAEGEMAN, die loco advocaat D. GEENS verschijnt voor de verzoekende partij. Verwerende partij is niet verschenen, noch vertegenwoordigd.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. De verzoekende partij (hierna: verzoeker) werd op 30 januari 2024 als vluchteling erkend in Griekenland.

1.2. Verzoeker, die volgens zijn verklaringen op 14 november 2024 België binnenkomt, dient op 19 november 2024 een verzoek om internationale bescherming in bij de Belgische overheden.

1.3. Nadat een vragenlijst wordt ingevuld en ondertekend, wordt het dossier van verzoeker op 26 september 2025 door de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: de DVZ) overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het CGVS).

1.4. Op 25 november 2025 wordt verzoeker gehoord op de zetel van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen (hierna: het CGVS).

1.5. Op 16 december 2025 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) in hoofde van verzoeker een beslissing "niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)". Dit is de bestreden beslissing, die luidt als volgt:

"(...)

A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u een Palestijn afkomstig uit Gaza, waar u op 7 juni 1991 geboren bent in de stad Gaza en waar u altijd bent blijven wonen tot uw vertrek in 2021. U bent tot het zesde middelbaar naar school gegaan. Hierna heeft u gewerkt als zelfstandig handelaar. U baatte een kleding- en make-up winkel uit die op naam stond van uw vader. Nadat u een geschil had met uw zakenpartner Nuatasim zou u in 2017 zijn gearresteerd en gedurende drie à vier maanden zijn opgesloten in de gevangenis van Jabalia. In 2018 zou een zekere Hani Munia, de oom van uw zakenpartner, u ontvoerd hebben. Na zeven maanden en nadat uw vader 10 000 dollar losgeld had betaald aan iemand die voor Hamas werkte, werd u vrijgelaten. Einde 2019 zou Hani Munia u opnieuw hebben ontvoerd en werd u overgebracht naar een basis van de geheime dienst, waar u tot augustus 2020 bent gebleven. Intussen hadden uw vader en uw oom het zakelijk geschil opgelost en diende u dus niet meer voor de rechtbank te verschijnen. Toen u vervolgens uw geld opeiste van Hani Munia zou deze laatste u met de dood bedreigd hebben. U besloot Gaza te verlaten in 2021 en reisde via Egypte naar Turkije waar u zich vestigde en waar u ongeveer twee jaar en vier maanden in Istanbul woonde en werkte. Omdat uw problemen van Gaza ook in Turkije bleven aanhouden, besloot u dit land te ontvluchten en reisde u illegaal naar Griekenland, waar u in december 2023 aankwam op het eiland Kos. Uw verzoek om internationale bescherming werd op 22 januari 2024 geregistreerd. Op 30 januari 2024 werd u internationale bescherming toegekend door de Griekse asielautoriteiten.

Omdat u via whatsapp een bericht kreeg van Nuatasim, waarin hij schreef dat hij ervan op de hoogte was dat u Turkije had verlaten en naar Griekenland was gereisd en dat hij u daar zou opzoeken, besloot u Griekenland te verlaten. Op 14 november 2024 reisde u legaal vanuit Griekenland naar België waar u dezelfde dag nog aankwam. Op 19 november 2024 diende u hier in België een verzoek om internationale bescherming in.

Ter staving van uw verzoek legde u de volgende kopijen van documenten voor: uw Palestijns paspoort, uw Palestijnse identiteitskaart en medische documenten van in België. Verder legde u nog een usbstick voor met daarop naar eigen zeggen enkele medische rapporten en video's over de leefomstandigheden in Gaza en in Griekenland. In werkelijkheid staan er meer dan 40 foto's op, naast de genoemde video's. Deze foto's betreffen hoofdzakelijk documenten die betrekking hebben op de situatie in Gaza. Verder zijn er ook foto's te zien van uw ADET en uw Grieks reisdocument.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen. Ondanks de stress die u ervaarde tijdens het persoonlijk onderhoud en die verband hield met uw mentale problemen (dewelke hier beneden verder besproken zullen worden) en ondanks de medische problemen die op heden nog heeft aan uw arm en schouder, verklaarde u namelijk in staat te zijn om deel te nemen aan het persoonlijk onderhoud en in goede gezondheid te zijn (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 2 en p. 3). Op het einde van het persoonlijk onderhoud verklaarde u uitdrukkelijk dat u alle vragen goed had begrepen, dat u alle redenen met betrekking tot uw verzoek om internationale bescherming heeft kunnen toelichten en dat u de tolk goed had begrepen (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 10).

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn (Eurodac search result en antwoord Griekse asielinstanties, toegevoegd aan het administratief dossier; notities persoonlijk onderhoud, p. 5; verklaring DVZ, vraag 23), blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de

Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigten van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigten gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigten van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigten van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve

complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.ecoi.net/en/file/local/2078215/Definitief+verslag+statushouders+Griekenland.pdf>; Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 24/6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf Country Report : Greece. Update 2024 », gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf); Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op https://www.ecoi.net/en/file/local/2114789/Verslag_feitenonderzoek_statushouders_in_Griekenland_2024.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-managementmainland-greece_en).

Uit bovenstaande informatie blijkt eveneens dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouder. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Er zijn een aantal NGO's en overheidsprogramma's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming (COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior, gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025, beschikbaar op <https://www.cgvs.be/nl/landeninfo/griekenland-heliosen-helios-junior>). De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Uit uw verklaringen blijkt dat u uw ADET, uw Grieks reisdocument uw AFM en uw AMKA in uw bezit heeft. Uw ADET is geldig tot 29/01/2027. Uw Grieks reisdocument is geldig tot 10 maart 2029 (zie antwoord Griekse asiinstanties, toegevoegd aan het administratief dossier). U verklaarde uitdrukkelijk deze documenten in uw bezit te hebben tijdens het persoonlijk onderhoud van 25 november 2025 (zie notities persoonlijk onderhoud, p.5). Op de door u ingediende usb stick zijn er ook foto's toegevoegd van beide documenten. U verklaarde verder uw AFM en uw AMKA document te hebben bekomen in Griekenland (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 7 en zie ook DVZ 'Bijkomende Vragen M-Status Griekenland, toegevoegd aan het administratief dossier).

Uit bovenstaande landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat

meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt

Aan elke begunstigde van internationale bescherming wordt een Griekse verblijfsvergunning (ADET) verleend. Uit de objectieve informatie blijkt niet dat er significante problemen worden gemeld bij het afleveren van deze verblijfsvergunning. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland die niet meer in het bezit zijn van hun nog geldige ADET (wegens diefstal, verlies), worden niet met dezelfde moeilijkheden geconfronteerd als begunstigden met een vervallen ADET. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegan.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Wat betreft de afgifte/het hernieuwen van een verblijfstitel in Griekenland (ADET), wijst het Commissariaat-generaal er vooreerst op dat artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980 de commissaris-generaal slechts één enkele voorwaarde voor de toepassing van deze niet-ontvankelijkheidsgrond oplegt, namelijk dat de verzoekende partij "reeds bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie." Het Commissariaat-generaal herinnert aan het specifiek juridisch kader waarbinnen de beoordeling van onderhavig verzoek zich situeert, met name een verzoek om internationale bescherming van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat. In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel ("GEAS") moet bijaldien worden aangenomen dat de behandeling en rechten van verzoekende partij er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie ("Handvest") en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ("EVRM").

Het Commissariaat-generaal acht het belangrijk om hierbij steeds voor ogen te houden dat de rapporten die voorhanden zijn veelal een kwalitatieve beschrijving geven van bepaalde situaties of problemen die zich kunnen aandienen, maar dat het tot op heden aan exact en kwantitatief cijfermateriaal ontbreekt en slechts indicatief kan worden vastgesteld hoe groot de groep Griekse statushouders is die problemen ervaart om de rechten die aan de internationale beschermingsstatus verbonden zijn te vertalen in een praktische toegang tot de nodige documenten en voorzieningen. De rapporten tonen naar mening van de commissaris-generaal alleszins niet aan dat elke (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland hierdoor getroffen zou worden.

Indien in uw geval een vernieuwing van de ADET noodzakelijk is, wijst het CGVS erop dat, hoewel deze rapporten een problematische situatie schetsen die extra voorzichtigheid vereist, deze niet aantonen dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en naar Griekenland terugkeren, systematisch zouden worden geconfronteerd met onredelijke vertragingen bij de afgifte of hernieuwing van hun ADET. Uit deze informatie blijkt evenmin dat het voor een dergelijke persoon onmogelijk zou zijn om zijn ADET te bekomen of verlengen, op voorwaarde dat bepaalde stappen worden ondernomen.

Volgens de informatie waarover de Commissaris-generaal beschikt, blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigden van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren enige tijd in beslag kan nemen, met name drie tot zes maanden (volgens de laatste informatie waarover het CGVS beschikt: Country Report : Greece. Update 2024, p. 238). Als de ADET vervalt, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het Commissariaat-generaal benadrukt dat van een begunstigde van internationale bescherming in een andere EU-lidstaat verwacht wordt dat deze de nodige ernstige stappen onderneemt om er zijn rechten uit te oefenen en leven op duurzame wijze uit te bouwen, evenals om er oplossingen te zoeken voor eventuele problemen of moeilijkheden waarmee hij in die lidstaat zou worden geconfronteerd, net zoals dit in een andere lidstaat zoals België het geval zou zijn, zowel op het vlak van diens documenten als op het vlak van diens levensonderhoud. Bovendien moet worden benadrukt dat bepaalde procedures, voorwaarden en

daaraan verbonden gevolgen zoals wachttijden, te leveren inspanningen,... waarmee een begunstigde in Griekenland geconfronteerd kan worden op administratiefrechtelijk vlak of op het vlak van diens toegang tot bepaalde voorzieningen eigen zijn aan de processen en werking van structuren in elke lidstaat, en dat dit in het bijzonder het geval zal zijn wanneer de betrokkene een en ander zelf in de hand werkt (en bemoeilijkt) door zich te verplaatsen doorheen en tussen diverse lidstaten of wanneer deze zelfs doelbewust essentiële stukken zou achterhouden of vernietigen en zodoende a fortiori niet zou tegemoet komen aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid daar niet wordt aangetoond dat een en ander verband zou houden met een situatie “buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om.”

Bovendien blijkt uit de landeninformatie dat de procedures voor de afgifte of verlenging van de ADET vanuit het buitenland kunnen worden gestart door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de Griekse asielinstanties (hoewel het afhalen van de ADET zelf ter plaatse moet gebeuren). Zo wordt volgens het laatste AIDA-rapport " the application for renewal, together with a digital photo of the beneficiary, is submitted via email to the Asylum Service and the latter's decision is notified to the applicant also via email" (vrije vertaling: "de aanvraag tot verlenging wordt, tezamen met een digitale foto van de begunstigde, via e-mail ingediend bij de Asieldienst en het besluit van deze laatste wordt via e-mail aan de aanvrager meegedeeld") (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, p. 244). Uit de landeninformatie blijkt ook dat de mogelijkheid om sinds november 2021 een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen door een aantal Ngo's als een positieve ontwikkeling is verwelkomd (Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland, Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, p. 14; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights, p. 9). Bovendien stelt dit de begunstigde in staat om pas in een vergevorderd stadium van de procedure voor verlenging naar Griekenland te reizen: om naar zijn afspraak bij het bevoegde politiebureau te gaan nadat hij de bevestiging van de Griekse autoriteiten via e-mail heeft ontvangen.

Begunstigden dienen een verzoek in te dienen bij het paspoortbureau van de Griekse politie. De begunstigde moet bepaalde documenten voorleggen, waaronder een kopie van de beslissing tot toekenning van internationale bescherming en een kopie van zijn ADET (of een bewijs dat zijn ADET-aanvraag in behandeling is), en moet de som van 84,40 euro betalen (73 euro voor kinderen). De begunstigde moet alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs) scannen en bij het bevoegde vreemdelingenbureau een afspraak aanvragen om hun aanvraag persoonlijk te bevestigen. Naast deze stappen moeten begunstigden ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee (AIDA, Country Report: Greece. Update 2024, p.253-256). De begunstigde moet een lijst raadplegen die regelmatig online wordt gepubliceerd om te weten te komen of het reisdocument klaar is. Als het reisdocument klaar is, moet de betrokkene naar het Regionaal Asielbureau van Thessaloniki of het Regionaal Asielbureau van Attica gaan om het in ontvangst te nemen. Al deze procedures moeten persoonlijk worden uitgevoerd (Refugee.info Greece, Travel Documents in Greece, 9 februari 2024, beschikbaar op : <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985654192535>). Het is dus duidelijk dat een begunstigde van internationale bescherming met een dergelijk reisdocument in staat is geweest om een bepaald bedrag bijeen te brengen en bepaalde complexe stappen te ondernemen die een zekere mate van digitale vaardigheid en contacten met de Griekse autoriteiten vereisen. In een dergelijk geval moeten worden vastgesteld dat er een zekere mate van vertrouwen bestaat in de Griekse politie en dat de begunstigde bij de toewijzing van zijn middelen voorrang heeft gegeven aan zijn vertrek uit Griekenland boven het doen gelden van zijn rechten in Griekenland. Uit een transversale lezing van de objectieve informatie blijkt ook dat de complexiteit van de procedures voor het verkrijgen van een paspoort niet groter is dan die voor het verkrijgen van andere documenten.

De commissaris-generaal duidt verder dat uit objectieve informatie blijkt dat mensen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem). Na het verkrijgen van de ADET, dienen begunstigden een afspraak te maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van de AFM bij te werken (Cfr. Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights p. 20-21).

De commissaris-generaal wijst erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (AIDA, Country Report: Greece. Update 2024, p. 266; en Communication on the status of migration management in mainland Greece). Uit objectieve informatie blijkt dat de belangrijkste problemen die personen met internationale bescherming in Griekenland ondervinden, verband houden met moeilijkheden om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te activeren bij de Griekse autoriteiten.

Met het sociale zekerheidsnummer (AMKA) kunnen begunstigden van internationale bescherming onder dezelfde voorwaarden als Griekse burgers gratis medische zorg krijgen. Om van deze rechten te kunnen genieten, moeten begunstigden dit nummer aanvragen, maar voortaan ook activeren. Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023, is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van "een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt". De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 valt de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel. Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven en moet het nummer vervolgens worden geactiveerd met een bewijs van adres en werk/studie. De verordening bepaalt dat het bewijs van verblijf kan worden geleverd op basis van een van de volgende documenten: bewijs van eigendom, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een detentiecertificaat voorleggen.

Het laatste RSA-rapport, gepubliceerd in april 2025 wees ook op de verplichting voor begunstigden om een arbeidsovereenkomst of een toezegging tot aanwerving te overleggen die op het ERGANI-platform is gedownload om hun verblijfplaats aan te tonen. Dit rapport maakt melding van een circulaire logica in Griekenland, waarbij wordt gesteld dat een actieve AMKA een van de voorwaarden is voor het verkrijgen van een arbeidsovereenkomst. Begunstigden zouden dus geen toegang hebben tot werk of sociale zekerheid, aangezien het zoeken naar een geregistreerde baan afhankelijk is van de activering van de AMKA, die op haar beurt weer afhankelijk is van die baan.

Deze circulaire logica is echter niet terug te vinden in de andere informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt. Het laatste AIDA-rapport dat in september 2025 is gepubliceerd, bevestigt de noodzaak om een AMKA te activeren om toegang te krijgen tot gezondheidszorg en de noodzaak voor begunstigden van bescherming om een arbeidsovereenkomst of een toezegging tot aanwerving te verstrekken die is gedownload op het ERGANI-platform om hun verblijf in Griekenland aan te tonen. Hoewel dit rapport uitgebreid ingaat op kwesties die verband houden met zowel werkgelegenheid als sociale zekerheid, wordt er geen melding gemaakt van een circulaire logica of van de noodzaak om in het bezit te zijn van een actieve AMKA om een arbeidsovereenkomst te kunnen sluiten. Een grondigere analyse van het eerder genoemde RSA-rapport (dat dus vijf maanden eerder werd gepubliceerd) maakt deze constatering des te opvallender. Uit het RSA-rapport blijkt namelijk dat er in de relevante passages (blz. 22 en 34) geen bronnen worden genoemd die deze circulaire logica bevestigen. De verwijzing naar de website van de Griekse overheid (<https://www.amka.gr/faq.html>) die bevestigt dat een bewijs van tewerkstelling moet worden voorgelegd om de AMKA te activeren, geeft geenszins aan dat een actieve AMKA een voorwaarde is voor tewerkstelling.

Gezien deze tegenstrijdige informatie heeft het Commissariaat-generaal een reactie gevraagd aan het Griekse ministerie van Asiel en Migratie (zie NOTA in de map 'landeninformatie'). Hierin wordt verduidelijkt dat een arbeidsovereenkomst niet wettelijk vereist is om de A.M.K.A. te activeren, maar het A.M.K.A.-nummer is wel degelijk nodig voor de registratie van een arbeidsovereenkomst in het ERGANI-systeem. Het Griekse ministerie erkent echter dat, hoewel uit de wet geen sprake is van onderlinge afhankelijkheid, administratieve belemmeringen zowel de registratie van een arbeidsovereenkomst als de activering van het AMKA-nummer kunnen bemoeilijken, waardoor de indruk van een cirkelredenering ontstaat.

Op basis van het bovenstaande is het Commissariaat-generaal van mening dat er, afgezien van de wettelijke voorschriften, momenteel administratieve belemmeringen bestaan die de activering van het sociale zekerheidsnummer voor begunstigden van internationale bescherming die geen geregistreerde baan hebben, aanzienlijk bemoeilijken. Uit de analyse van bovenstaande objectieve informatie kan echter niet worden geconcludeerd dat een actieve AMKA noodzakelijk is om een arbeidsovereenkomst op het ERGANIplatform te registreren. Het ontbreken van concrete verwijzingen hiernaar en de door de Griekse overheid verstrekte informatie, gelezen in het licht van het laatste AIDA-rapport, laten niet toe te concluderen dat er een cirkelredenering bestaat tussen de activering van het AMKA-nummer en de registratie van een

arbeidsovereenkomst. Deze vaststelling mag echter niet verhullen dat personen die bescherming genieten bij elk van deze stappen met administratieve moeilijkheden kunnen worden geconfronteerd.

Verder wijst de info erop dat begunstigden zonder actieve AMKA niet verstoken zijn van toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; AIDA, Country Report: Griekenland. Update 2023; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigden van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: https://help.unhcr.org/greece/living-ingreece/access-to-healthcare_; Communication on the status of migration management in mainland Greece (p. 4, 12). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden. Hoewel een eventueel gebrek aan geldige/actieve persoonlijke documenten kan leiden tot tijdelijke situaties waarbij statushouders/begunstigden moeilijker toegang hebben tot bepaalde basisvoorzieningen, betekent dit niet dat alle statushouders/begunstigden bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie. Dit risico hangt in de eerste plaats af van persoonlijke kenmerken, zoals de mate van zelfredzaamheid om in het eigen levensonderhoud te voorzien (via activiteiten in de formele of informele economie) of om een beroep te doen op de bijstand van organisaties die ondersteuning bieden aan statushouders/begunstigden van internationale bescherming, het al dan niet aanwezig zijn van ernstige kwetsbaarheden die een belangrijke negatieve impact hebben op de zelfredzaamheid en de mate waarin iemand over eigen middelen en/of een ondersteunend netwerk beschikt.

Daarbij komt het aan u toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat u zich op de beschermingsstatus die u in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat u niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

Verder dient opgemerkt te worden dat het feit dat u (relatief) korte tijd na de toekenning van uw beschermingsstatus vertrokken bent, niet getuigt van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in de andere lidstaat uit te bouwen. U werd namelijk op 30 januari 2024 als vluchteling erkend en verliet reeds op 14 november 2024, slechts een negental maanden later, Griekenland om naar België te komen en hier een verzoek in te dienen. Deze vaststelling wordt versterkt door uw verklaring dat u eigenlijk meteen van plan was door te reizen naar België maar onderschept werd door de Griekse politie (zie notities persoonlijk onderhoud, p.5) en verder ook door uw verklaring dat het de bedoeling was om zo snel mogelijk geld te verzamelen in Griekenland zodat u naar België kon reizen (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 6).

Uit uw verklaringen blijkt verder dat u in Griekenland wel degelijk over financiële middelen beschikte om in uw levensonderhoud te voorzien. Zo verklaarde u financieel ondersteund te zijn geweest door uw oom in Zweden voor de betaling van de procedure tot het bekomen van uw ADET en een Grieks reisdocument (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 5) en ook door een Egyptische vriend die uw vliegtuigtickets naar België betaalde (zie notities persoonlijk onderhoud, p 6). U verklaarde verder ook te hebben gewerkt in de landbouw en dit voor ongeveer 15 dagen per maand. U zou hiervoor betaald zijn in natura: u kreeg een beetje geld om eten en sigaretten te kopen en u mocht verder ook ter plekke in de boerderij verblijven. U verklaarde verder niet naar ander werk te hebben gezocht omdat u ervan uitging dat de Grieken te weinig betaalden. U zou nooit een beroep hebben gedaan op DYP (Grieks overheidsinstantie) omdat u hier nooit eerder over hoorde. U verklaarde tenslotte geen Grieks te hebben geleerd omdat er naar eigen zeggen geen gratis cursussen werden aangeboden (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 5 en p. 7). Uit deze verklaringen komt aldus duidelijk naar voren dat u er wel degelijk in geslaagd bent werk te bekomen in de relatief korte periode dat u in Griekenland heeft verbleven. Verder blijkt dat u niet heeft gezocht naar andere mogelijkheden op het vlak van tewerkstelling en dat u geen inspanningen heeft geleverd om uw kansen op de arbeidsmarkt te

vergroten door de taal Grieks te leren. Uit bovenstaande blijkt evenmin dat u in de onmogelijkheid bent om bij terugkeer opnieuw een job te vinden, noch dat u ooit in ernstige financiële moeilijkheden verkeerde in Griekenland, noch dat dit bij terugkeer naar Griekenland het geval zal zijn. Tot slot kan hieraan nog worden toegevoegd dat u wel degelijk beschikte over een AFM document (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 7). Dit is een belangrijk document omdat het toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning.

Uit uw verklaringen blijkt verder dat u op 45 dagen na altijd over accommodatie heeft beschikt in Griekenland. U voegde er bovendien aan toe dat u nooit heeft betaald voor uw accommodatie. In Veroia waar u op een boerderij werkte, werd u ook toegestaan om in de boerderij te verblijven en tijdens de enkele maanden dat u in Athene verbleef, kreeg u accommodatie toegewezen via enkele van uw (Egyptische) vrienden (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 6). Over de 45 dagen dat u op straat leefde, verklaarde u dat u zich kon handhaven doordat u drie maal per dag een gratis maaltijd kreeg aangeboden van een organisatie die zich ontfermde over daklozen. U kon douchen in een nabijgelegen moskee en kreeg hier ook ondergoed aangeboden. Verder liet u nog optekenen dat u uw gsm kon opladen in kleine restaurants (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 6 en 7). Hoewel u dus een zekere periode op straat heeft geleefd, blijkt uit uw verklaringen dat u voor het grootste deel van uw verblijf in Griekenland via uw netwerk wel degelijk onderdak heeft gevonden én ook dat u hiervoor niet diende te betalen. Hieruit kan worden aangenomen dat u ook bij terugkeer naar Griekenland in staat zal zijn huisvesting te vinden en niet noodzakelijk in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen, die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

U toont niet op afdoende wijze aan dat u niet in de mogelijkheid zou zijn (geweest) om tewerkstelling of huisvesting te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt in dit verband bovendien u toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen u evenwel niet aantoont. U toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. U toont niet aan dat u, buiten uw wil en haar persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen.

Wat de toegang tot huisvesting betreft, herinnert het CGVS eraan dat, hoewel de toegang tot huisvesting en fatsoenlijke materiële omstandigheden voor personen die om internationale bescherming verzoeken, gewaarborgd is, een dergelijke verplichting niet bestaat ten aanzien van personen die internationale bescherming genieten (art. 34, lid 1, van de kwalificatierichtlijn). Uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt dat artikel 3 niet kan worden uitgelegd als een verplichting voor de Hoge Verdragsluitende Partijen om een recht op huisvesting te garanderen aan alle personen die onder hun rechtsmacht vallen, en dat hieruit geen algemene plicht kan worden afgeleid om vluchtelingen financiële bijstand te verlenen zodat zij een bepaald levenspeil kunnen handhaven (EHRM, Samsam Mohammed Hussein e.a. tegen Nederland en Italië, 2 april 2013, §70). Begunstigden van internationale bescherming moeten in principe hun opvangcentrum 30 dagen na de toekenning van hun status verlaten. Verder bestaat er in beperkte mate ondersteuning door het HELIOS+-programma, de opvangcentra voor daklozen, lokale initiatieven en ngo's. Bijgevolg is de meerderheid van de begunstigden van internationale bescherming "self-accommodated" en verblijft zij in informele huisvesting (zie Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken in september 2024).

Het enkele feit dat de Griekse autoriteiten u bij uw terugkeer geen huisvesting zullen garanderen, volstaat dan ook niet om aan te tonen dat u zou worden blootgesteld aan een situatie die kan worden gelijkgesteld met onmenselijke behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. Het is aan u om aan te tonen dat u volledig afhankelijk zult zijn van overheidssteun en dat de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten ertoe zou leiden dat u, ongeacht uw wil en persoonlijke keuzes, in een situatie van extreme materiële ontbering zou brengen, waardoor u niet in uw meest elementaire behoeften, zoals eten, drinken, wassen en huisvesting, zou kunnen voorzien en waardoor uw lichamelijke of geestelijke gezondheid zou worden aangetast of in een staat van verval zou raken die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (zie in die zin HvJ-EU, 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 90).

U maak niet aannemelijk dat u daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in uw elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat u zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Het CGVS beschikt evenmin over aanwijzingen dat u verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten. Uw situatie kan dan ook niet worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak).

U verklaart verder dat u last heeft van uw handen en benen. U licht toe dat als u lang zit u uw knie niet meer kan buigen. Binnenkort heeft u een afspraak met een dokter om een mri-scan te nemen zodat kan nagegaan worden of het probleem opgelost is dankzij de fysiotherapie die u hier in België volgt (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 3). In het medisch attest dat u in dit verband voorlegde, is er sprake van een letsel aan de linkerschouder en een brandwonde in de tweede graad aan de rechter voorarm. Vervolgens verwijst u ook naar psychologische problemen. U verklaarde dat u al ongeveer 18 sessies heeft gehad bij een psycholoog en dat u geen medicatie neemt voor uw mentale problemen. U zou deze problemen zijn beginnen krijgen door wat u de afgelopen zes jaar heeft meegemaakt van ontberingen in Turkije en Europa (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 3). In het psy-attest dat u in dit verband voorlegde, is er sprake van symptomen van posttraumatische stress meer bepaald: veralgemeende angst gekenmerkt door hyperalertheid, piekergedrag en een gebrek aan ontspanning, slaapproblemen, nachtmerries, flashbacks aan traumatiserende incidenten, depressie gekenmerkt door wanhoop, verlies aan plezier en zelfmoordgedachten, somatische klachten in het bijzonder abdominale pijnen, tachycardie en gevoelens van verstikking en tenslotte een mentale en fysieke vermoeidheid verergerd door uw onzekere verblijfssituatie in België. Uw advocaat benadrukt op het einde van het persoonlijk onderhoud uw kwetsbaarheid ten gevolge van uw mentale problemen, dat u lange tijd hier in België therapie volgt en dat u deze psychologische zorg moet blijven volgen (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 10 en p. 11). Tijdens het persoonlijk onderhoud bleek dat u zich mentaal niet goed voelde. Zo gaf u aan stress te ervaren tijdens het persoonlijk onderhoud en ook liet u optekenen zelfmoord te zullen plegen als u terug naar Griekenland dient te keren (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 3 en p.10). Hoewel begrip kan worden opgebracht voor uw mentale problemen, blijkt niet dat deze moeilijkheden en bezorgdheden een doorslaggevende negatieve impact zouden hebben op uw zelfredzaamheid. In Gaza heeft u immers zelfstandig een winkel uitgebaat waar u kledij en make-up artikelen verkocht (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 5). In Turkije waar u twee jaar en vier maanden verbleef, heeft u gewerkt in de horeca. U slaagde erin om in Turkije uw kimlik te bekomen (zie verklaring DVZ, vraag 33). In Griekenland heeft u ook kunnen werken in de landbouw (zie supra). U slaagde er in Griekenland in de nodige documenten voor u te regelen, zoals uw ADET, uw Grieks reisdocument, uw AFM en uw AMKA (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 7). Verder blijkt dat u zich hier in België heeft ingeschreven voor een cursus Frans die in februari 2026 van start gaat (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 5).

Verder dient er in dit verband op te worden gewezen dat u in Griekenland een aantal keren naar een lokaal ziekenhuis gegaan om medische zorgen te bekomen in verband met uw arm en uw schouder. U bent eerst naar een privé-ziekenhuis in Kos gegaan waar men u duidelijk maakte dat een mri scan ongeveer 2000 euro zou kosten. Toen u later naar een openbaar ziekenhuis in Kos ging, werd u aan de ingang door de receptionist om geld gevraagd. U maakte hem duidelijk dat u een vluchteling was en dat u geen geld had, maar desondanks werd u niet toegelaten. Toen u later dit incident meldde bij de lokale politie werd u doorverwezen naar het opvangcentrum van Kos en verder werd u afgewimpeld. Een andere keer zou u naar het openbaar ziekenhuis van Veroia gegaan zijn maar daar werd u doorverwezen naar het openbaar ziekenhuis van Athene. Omdat u zich op dat moment in Veroia bevond, zou u niet de moeite gedaan hebben om helemaal naar Athene te reizen (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 8).

Verder blijkt ook dat u voor de kosten van uw reisweg naar België kon rekenen op de ondersteuning van een Egyptische vriend (zie supra) en dat uw reis van Turkije naar Griekenland 1700 dollar heeft gekost (zie verklaring DVZ, vraag 32). Uit niets blijkt dan ook dat u in Griekenland geen leven zou kunnen opbouwen. Uit al deze elementen blijkt dat u voldoende autonoom en zelfredzaam bent om zich bij terugkeer naar Griekenland te behelpen

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

U verwees verder nog naar een aantal incidenten die u heeft meegemaakt met de politie in Griekenland en met derden. Zo verklaarde u in Griekenland een dreigbericht te hebben ontvangen van dezelfde personen voor wie u bent gevlucht in Gaza. U heeft hiervan aangifte willen doen bij politiekantoren in Kos, Athene en Veroia maar telkens werd u gezegd dat u hiervoor een advocaat diende te engageren. Omdat dit te veel geld kostte, zou u dit evenwel niet hebben gedaan (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 9). Verder verklaarde u op een gegeven ogenblik in elkaar te zijn geslagen door de politie naar aanleiding van een controle. U zou dit incident evenwel niet hebben aangegeven uit angst (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 9). Tot slot verklaarde u nog een conflict te hebben gehad met derden die u aan de arm en de hand brandwonden bezorgden. Ook naar aanleiding van dit incident liet u na aangifte te doen bij de politie omdat niemand u hierin begeleidde (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 9 en 10).

U hebt aldus niet aannemelijk gemaakt dat u voor de problemen die u met uw belagers hebt gehad, of indien deze problemen zich bij terugkeer naar Griekenland zouden voordoen, geen of onvoldoende gebruik zou

kunnen maken van de beschermingsmogelijkheden die in Griekenland beschikbaar zijn. In Griekenland hebt u deze problemen bijvoorbeeld nooit bij de politie of de Griekse autoriteiten gemeld. Uw verklaring uit angst of omwille van een gebrek aan begeleiding of omdat u de kosten van een advocaat zich niet kon veroorloven, niet te zijn overgegaan tot concrete stappen in dit verband kan niet worden aanvaard. Als de autoriteiten niet op de hoogte zijn van strafbare feiten, kunnen zij uiteraard geen onderzoek instellen om uw agressors op te sporen en kunnen zij dus geen maatregelen tegen hen nemen. In dit verband hebt u dus niet aangetoond dat u met onverschilligheid van de Griekse autoriteiten bent geconfronteerd. Bovendien moet worden benadrukt dat de door een nationale autoriteit geboden bescherming effectief moet zijn. Deze bescherming hoeft echter niet absoluut te zijn en bescherming bieden tegen alle handelingen van derden. De autoriteiten hebben een plicht om de burgers te beschermen, maar deze plicht houdt geenszins een resultaatsverplichting in. Bovendien kan geen enkele rechtsregel absolute bescherming bieden, maar volstaat het dat er redelijke maatregelen bestaan om vervolging of ernstige schendingen te voorkomen.

De door u neergelegde documenten kunnen bovenstaande bevindingen niet wijzigen. Uw Palestijns internationaal paspoort en uw Palestijnse identiteitskaart bevestigen uw persoonsgegevens, dewelke hier niet ter discussie staan. De psy en medische attesten bevestigen dat u medische en mentale problemen heeft. Deze staan hier evenmin ter discussie. De documenten op de usb stick betreffen hoofdzakelijk documenten die betrekking hebben op Gaza (onder andere foto's van vernielde huizen, uw geboorteakte, identiteitsdocumenten van familieleden, documenten in verband met de handelszaak die u uitbaatte, documenten in verband met de huur van vastgoed, een medisch attest dat bevestigt dat u in 2017 werd opgenomen in een ziekenhuis nadat u in een coma was terecht gekomen). Echter geen van deze elementen houdt verband met uw verblijf in Griekenland. Verder staan er op de usbstick nog afbeeldingen van uw ADET en uw Griekse reisdocument. Deze bevestigen dat u in Griekenland internationale bescherming werd toegekend. Dit staat hier uiteraard niet ter discussie. Tot slot zijn er nog enkele video's te zien van hoe u op straat leefde in een geïmproviseerde tent in Griekenland. Deze video's hebben betrekking op uw leefomstandigheden in Griekenland dewelke hierboven reeds zijn besproken.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

Het CGVS herinnert er verder aan dat artikel 57/5ter van de Vreemdelingenwet het toelaat om personeel van een andere instantie tijdelijk in te schakelen voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud. De EUAA experts werden – eveneens conform artikel 57/5 ter §1 van de Vreemdelingenwet – opgeleid door het CGVS en het EUAA. In de wettekst wordt nergens gespecificeerd dat met 'een andere instantie' uitsluitend een Belgische instantie wordt bedoeld. De interpretatie van dit artikel wordt nader toegelicht in de Memorie van Toelichting bij artikel 57/5ter, §1 van de Vreemdelingenwet (zie Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp van 22 juni 2017, DOC 542548/001, p. 93). Hierin staat geschreven: 'Deze nieuwe bepaling laat echter toe om ook personeel van een andere instantie – dus zonder dat zij voor het Commissariaat-generaal werken – in te schakelen voor het afnemen van het gehoor ingeval van een groot aantal gelijktijdige verzoeken. [...] Daarnaast zou ook het personeel van andere (overheids)instanties of experts van een asieldienst van een andere EU lidstaat kunnen worden ingeschakeld voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud. Het kan ook gaan om experts aangesteld door EASO.' Hieruit blijkt aldus ontegensprekelijk dat de Commissaris-generaal niet enkel Belgische ambtenaren stricto sensu, maar ook medewerkers van het EUAA (voormalig: EASO) kan inschakelen voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud bij het Commissariaat-generaal.

De EUAA-experten die deelnemen aan asielondersteuningsteams houden zich aan de hoogste normen op het gebied van integriteit, ethisch gedrag en professionalisme. Zij garanderen bij de uitoefening van hun taken de bescherming van de grondrechten overeenkomstig de relevante EU-wetgeving en internationale wetgeving met name het Verdrag van Genève van 28 juli 1951. Deze verplichting is in het bijzonder van belang wanneer zij te maken hebben met personen die internationale bescherming aangevraagd hebben. Daartoe moeten deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams die in het kader van dit plan worden ingezet, zich houden aan en handelen in overeenstemming met de "EUAA-gedragscode voor deskundigen die deelnemen aan asiel-ondersteuningsteams" (zie voor meer informatie: https://euaa.europa.eu/sites/default/files/EUAA_Operational_Plan_to_Belgium_2025-2026.pdf en https://euaa.europa.eu/sites/default/files/2022-06/code_of_conduct_20220617.pdf).

De EUAA deskundige die het persoonlijk onderhoud afneemt, heeft geen enkel belang bij de aard van de beslissing die de commissaris-generaal neemt, waardoor het CGVS niet inziet hoe deze aangestelde expert in casu bevooroordeeld zou zijn geweest en/of op een louter subjectieve manier zou handelen tijdens het afnemen van het persoonlijk onderhoud. Het CGVS ontwaart in de notities van het persoonlijk onderhoud geen elementen die hier anders over doen oordelen. Uit de stukken van het dossier kan aldus geen vooringenomenheid of enig gebrek aan objectiviteit worden afgeleid.

Tot slot, vermeld in de disclaimer en op de website van Deepl, worden de ingevoerde gegevens niet doorgegeven aan derden en worden ze volledig door Deepl binnen de Europese Unie verwerkt (in overeenstemming met de AVG). Bovendien worden de ingevoerde gegevens niet bewaard of gebruikt voor de verdere ontwikkeling van de tool (in tegenstelling tot de gratis versie). Dit vertaalproces is opgezet in overeenstemming met de verplichtingen waaraan het Commissariaat-generaal onderworpen is. Wat betreft de toegang tot gegevens door Deepl zelf, biedt de gegevensverwerkingsovereenkomst die tussen Deepl en het CGVS is gesloten de nodige waarborgen. Toegang is daarom strikt beperkt tot technische ondersteuning en werknemers zijn gebonden aan een geheimhoudingsplicht

Wat de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) betreft, baseert het Commissariaat-generaal de gegevensverwerking op artikel 6, lid 1, onder e), juncto artikel 9, lid 2, onder g) van die verordening, die bepaalt dat: De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de volgende voorwaarden is voldaan: [...] e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;

De verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens is enkel toegestaan wanneer: de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene. De verwerking is dus niet gebaseerd op de toestemming van de verzoekers om internationale bescherming (artikel 6, lid 1 onder a) juncto artikel 9, lid 2 onder g) van die Verordening).

De verwerking van persoonsgegevens gebeurt bovendien onder passende en relevante omstandigheden en blijft beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. Wat de toegang tot de gegevens door Deepl zelf betreft, heeft het CGRA een Data Processing Agreement met Deepl gesloten dat de nodige garanties biedt. Zo is de toegang strikt beperkt tot technische ondersteuning en zijn de werknemers onderworpen aan een geheimhoudingsplicht.

Wat de betrouwbaarheid van de vertalingen betreft, wijst het Commissariaat-generaal erop dat de door Deepl Pro geproduceerde documenten worden gecontroleerd door een dossierbehandelaar van het CGVS, zoals aangegeven op de notities van het persoonlijk onderhoud. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft herhaaldelijk bevestigd dat niets de dossierbehandelaar belet om de rol van tolk op zich te nemen wanneer de tolk zich in een andere taal dan die van de procedure uitdrukt, zonder dat dit een inbreuk vormt op artikel 51/4 van de Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (zie in die zin: RvS, 3 september 2008 nr. 185.993; RvS 17 juni 2002, nr. 107.897; CCE, nr. 74270 van 31 januari 2012; RvV, nr. 115135 van 3 december 2013; RvV, nr. 130815 van 3 oktober 2014; RvV, nr. 128116 van 18 augustus 2014 ; RvV, nr. 182657 van 22 februari 2017 ; CCE, nr. 221 791 van 27 mei 2019; CCE, nr. 224 358 van 29 juli 2019, CCE, nr. 278 521 van 10 oktober 2022).

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd toegekend in Griekenland en u om die reden niet kan worden teruggeleid naar uw land van herkomst."

2. Het verzoekschrift

2.1. In een enig middel voert verzoeker de schending aan van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: het EVRM), van artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest), van artikel 57/6, § 3, van de Vreemdelingenwet, van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de wet van 29 juli 1991), van het zorgvuldigheidsbeginsel, van "de redelijke termijn", van het vertrouwensbeginsel, van het rechtszekerheidsbeginsel, van het redelijkheidsbeginsel en van de materiële motiveringsplicht.

2.2. Verzoeker benadrukt dat de bestreden beslissing op grond van artikel 57/6, § 3, (eerste lid), 3°, van de Vreemdelingenwet is genomen en dat een dergelijke beslissing moet worden getroffen binnen een termijn van vijftien werkdagen na ontvangst van het verzoek om internationale bescherming dat door de minister of diens gemachtigde werd overgezonden. Hij stelt dat deze termijn niet werd gehonoreerd door de

commissaris-generaal, waardoor een beslissing tot niet-ontvankelijkheid niet meer kan worden genomen op grond van artikel 57/6, § 3, (eerste lid), 3°, van de Vreemdelingenwet. Door de beslissing hier alsnog op te baseren, schendt de commissaris-generaal artikel 57/6, § 3, derde lid, van de Vreemdelingenwet, aldus verzoeker. Verzoeker verwijst in dit kader naar de *“redelijke termijn”*, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel en meent dat deze beginselen eveneens geschonden werden. Hij bekritiseert tevens dat hij niet in kennis werd gesteld van de redenen waarom de wettelijke termijn van vijftien werkdagen niet kon worden gerespecteerd, en betoogt dat dit in strijd is met de artikelen 2 en 3 van de wet van “21 oktober 1991” betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

2.3. Verzoeker verwijst in zijn verzoekschrift naar het feit dat de Nederlandse taal niet werd gehanteerd bij het afnemen van zijn gehoor, noch bij het notuleren ervan, wat een miskenning vormt van artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet. Hij stelt verder dat er een versie bestaat in de oorspronkelijke taal, het Engels, de versie die vertaald is en de uiteindelijke versie die door het CGVS werd overgemaakt. Verzoeker meent dat het administratief dossier niet volledig is nu deze twee eerdere versies niet in het dossier aanwezig zijn en er aldus geen verificatie mogelijk is. Voor verzoeker blijkt verder niet tussen welke talen getolkt werd.

Bovendien, gaat verzoeker verder, maakt de protection officer als *“behandelend ambtenaar van de EUAA”* geen deel van het personeel van het CGVS, hetgeen in strijd is met de in artikel 57/2 van de Vreemdelingenwet gewaarborgde onafhankelijkheid van het commissariaat-generaal.

Verder ligt een schending voor van artikel 57/5ter van de Vreemdelingenwet omdat een EUAA-medewerker niet behoort tot een Belgische instantie, deze niet voldoet aan de definitie van ambtenaar, en niets erop wijst dat deze de door de Koning voor het commissariaat-generaal opgelegde opleidingen heeft genoten, dan wel over de nodige competenties beschikt om een verhoor af te nemen.

Verzoeker stelt zich voorts vragen bij de nationaliteit van degene die hem heeft ondervraagd nu een Griekse nationaliteit een probleem zou vormen gezien de kritiek die hij heeft tegenover de Griekse autoriteiten en de ondervrager mogelijks niet objectief is geweest, wat invloed kan hebben op de vraagstelling.

2.4. Verzoeker stelt verder dat de bewijslast met betrekking tot de verleende bescherming(status) in beginsel rust bij het commissariaat-generaal, maar dat de bestreden beslissing geen specifieke informatie bevat over het actueel karakter van zijn statuut in Griekenland en het verblijfsrecht waarover hij zou (kunnen) beschikken, waardoor er volgens hem bezwaarlijk kan worden gesteld dat hij nog steeds over internationale bescherming zou beschikken in Griekenland. Hij voegt toe dat hij Griekenland verliet op 10 december 2024 en sindsdien niet meer woonachtig is in Griekenland, er aldus geen domicilie meer heeft en de verkregen internationale bescherming kan worden ingetrokken of beëindigd door de Griekse autoriteiten. Verzoeker meent dat de bestreden beslissing hierom dient te worden vernietigd, zodat er aanvullende onderzoeksmaatregelen bevolen kunnen worden, *“met name dat de nodige informatie wordt opgevraagd bij de Griekse autoriteiten over het actueel karakter van de internationale bescherming dewelke verzoeker heeft verkregen in Griekenland en het hieraan gekoppelde verblijfsrecht”*.

2.5. Vervolgens geeft verzoeker een theoretische uiteenzetting over het begrip *“zeer verregaande materiële deprivatie”* en de *“bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid”* die hieraan verbonden is, waarbij hij verwijst naar rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof van Justitie) en van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM).

Verzoeker meent dat hij geen bescherming geniet tegen refoulement in Griekenland en stelt dat hij bij terugkeer een risico loopt op onmenselijke en vernederende behandeling, waarbij hij wijst op het gebrek aan huisvesting, voldoende werkgelegenheid, onderwijs, ondersteuning en medische bijstand in Griekenland in zijn specifieke situatie. Hij benadrukt dat hij in Griekenland verschillende stappen ondernomen heeft om zijn verblijf in Griekenland op te bouwen en hiertoe verschillende initiatieven nam, maar er desondanks niet in slaagde zijn leven duurzaam op te bouwen. De ervaringen die hij in Griekenland had, onder meer als verzoeker om internationale bescherming, zorgden ervoor dat hij geen kansen zag om zijn situatie te verbeteren. Verzoeker verwijt de commissaris-generaal niet te verklaren welke stappen hij dan nog concreet had kunnen nemen om zijn leven in Griekenland op te bouwen en betoogt dat het louter stellen dat hij hiertoe de intentie niet zou hebben gehad, onvoldoende is. Hij vervolgt dat hij sinds zijn vertrek geen band of huisvesting meer heeft in Griekenland en er van hem aldus niet verwacht kan worden dat hij kan terugkeren, omdat hij er geen enkel aanknopingspunt meer heeft. Hij betoogt dat hij in Griekenland geconfronteerd werd met systematische tekortkomingen in de uitoefening van zijn fundamentele rechten en verwijst naar zijn verklaringen in dit verband. Verzoeker geeft aan niet akkoord te gaan met de weigeringsmotieven in de bestreden beslissing en tracht deze te weerleggen.

Hij bekritiseert vervolgens het CEDOCA-rapport *“COI Focus – Grèce: Aide aux Migrants”* van 25 juli 2025, waarbij hij citeert uit een schrijven van een tiental Griekse (hulp)organisaties van 19 november 2025.

Hij wijst aansluitend op de administratieve grote problemen die hij zal kennen in verband met zijn verblijfsdocumenten. Verwijzend naar het AIDA rapport van 8 juni 2023, het "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022 en naar het rapport '*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio economic rights*' van RSA/PRO ASYL van maart 2023 stelt hij dat duidelijk blijkt dat de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland de laatste jaren steeds moeilijker is geworden op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten, wat hij toelicht. Verzoeker voert aan dat het onderzoek van de commissaris-generaal onzorgvuldig gevoerd werd en dat niet blijkt dat er voor hem (effectieve) mogelijkheden zouden zijn om een menswaardig leven op te bouwen in Griekenland, in tegenstelling tot hetgeen wordt aangehaald in de bestreden beslissing. Hij stipt aan dat hij buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, terecht zal komen in een toestand van achterstelling die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid in het licht van artikel 4 van het Handvest.

Voorts betoogt hij dat de RSA een vermoeden van tekortkoming van de Griekse overheid vooropstelt en dat de Griekse overheid foutieve en opgesmukte informatie doorgeeft aan de Europese instanties. Verzoeker verwijt de commissaris-generaal de problemen voor Griekse statushouders te minimaliseren. Hij betoogt dat uit de meest recente informatie blijkt dat de situatie veel erger is dan geschetst in vroegere rapporten. Hij verwijst hiervoor naar het verslag van de RSA van 7 april 2025 en stelt dat er geen sprake is van een vermoeden van bescherming door de Griekse autoriteiten. Hij meent dat het aan het CGVS is om *in concreto* aan te tonen dat de bescherming die hij in Griekenland kreeg nog actueel, efficiënt en effectief is. Hij wijst op het vertrouwensbeginsel en meent dat er ongelijke behandeling is tussen de Griekse statushouders en de Griekse onderdanen, niet alleen voor grondrechten, maar ook voor bestaansondersteunende maatregelen. Zo stipt hij aan dat uit het AIDA-verslag van 2024 blijkt dat statushouders uitgesloten worden van de mogelijkheid tot gezinshereniging. Volgens hem is de toestand voor de personen die Griekenland verlaten hebben en terugkerende statushouders nog erger omdat zij hun netwerk verloren zijn door het tijdsverloop dat zij in het buitenland verbleven. Hij verwijt het CGVS zijn situatie te verslechteren door de termijnen voor de ontvankelijkheidsbeslissing niet na te leven. Hij voert aan dat hoewel de commissaris-generaal toegeeft dat de levensomstandigheden van asielzoekers en vluchtelingen in Griekenland als problematisch en precair kunnen aangemerkt worden, zodanig dat de toegang tot de basisvoorzieningen (huisvesting, voeding, hygiëne, medische zorgen) bemoeilijkt kan worden, zij geen enkel concreet onderzoek naar deze omstandigheden voert. Hij wijst op een publicatie van het RSA van 20 maart 2025 en stelt dat het bekomen van huisvesting een opgave is. Hij merkt eveneens op dat de HELIOS-programma's eindigen en dat zelfs al zouden deze eerstdaags opgestart worden, het duidelijk is dat de kans dat hij ervan zou kunnen genieten onbestaande is. Hij voert aan dat de doelstellingen van het programma volgens de RSA onder de noden zitten. Hij gaat eveneens in op de problemen die in het rapport van de RSA van 7 april 2025 aangekaart worden betreffende de toegang tot werk, tot taallessen, tot sociale zekerheid en tot gezondheidszorg. Voorts verwijst hij naar verschillende bronnen, waarvan hij de weblinks toevoegt, en meent hij dat deze de schrijnende situatie in Griekenland bevestigen. Zo merkt hij op dat medische en/of psychologische hulp en bijstand niet beschikbaar of toegankelijk zijn.

Hij verwijt de commissaris-generaal een selectieve lezing van de verslagen met betrekking tot de Griekse documenten, waarbij hij verwijst naar het verslag van de RSA van 7 april 2025. Volgens hem blijkt uit een lezing van deze tekst niet dat het hebben van een AFM-nummer de toegang tot de rechten vrijwaart, nu er enkel wordt vermeld dat dit nummer een pre-vereiste is. Hij benadrukt dat men naast de AFM ook een actieve AMKA dient te hebben. Hij stipt aan dat de AMKA automatisch gedeactiveerd wordt na het verlopen van de termijn op de verblijfsvergunning, maar ook wanneer het wettelijk verblijf in het land onderbroken wordt. Volgens hem is niet aangetoond dat hij een AMKA gekregen heeft en is deze hoe dan ook intussen gedeactiveerd omdat hij al lang niet meer legaal in Griekenland verblijft. Vervolgens kaart hij aan dat het CGVS onterecht optimistisch is voor wat betreft de mogelijkheid om documenten te hernieuwen of een duplicaat te krijgen van de ADET. Hij werpt op dat zijn ADET ongeldig wordt van zodra een verlies wordt aangegeven bij de Griekse autoriteiten, wat meteen ook gevolgen heeft voor de geldigheid van de AMKA en AFM. Hij stelt dat het verre van zeker is dat zijn documenten bij terugkeer naar Griekenland nog geldig zullen zijn. Hij betoogt dat hij minstens zes maanden voor het verstrijken van zijn ADET de vernieuwing zou moeten vragen en dat het voor hem zeer moeilijk zal zijn om zich gedurende deze periode staande te houden. Volgens hem zal hij met de "*catch 21*" geconfronteerd worden en verstoken blijven van zijn rechten. Daarnaast stelt hij dat het AIDA-verslag van 2024 bevestigt dat de mogelijkheden om de taal te leren totaal onvoldoende zijn.

Hij volhardt dat hij niet kan terugkeren naar Griekenland omdat de levensomstandigheden aldaar mensonterend zijn en besluit dat zijn dat de commissaris-generaal zijn verzoek om internationale bescherming ontvankelijk had moeten verklaren. Verzoeker meent dat zijn verzoek eveneens gegrond moet verklaard worden verklaren en dat hem de status van vluchteling, minstens de subsidiaire beschermingsstatus dient toegekend te worden. Hij citeert uit een arrest van het Hof van Justitie, stellende dat de nationale

autoriteit verplicht is om het beschermingsverzoek individueel, volledig en actueel te onderzoeken. Volgens hem is het dan ook noodzakelijk om het volledige dossier en de beslissing van de Griekse autoriteiten op te vragen.

2.6. Verzoeker vraagt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) in hoofddorde de bestreden beslissing te schorsen en te vernietigen zodat aanvullende onderzoeksmaatregelen kunnen bevolen worden en in subsidiaire orde hem de vluchtelingenstatus, dan wel de subsidiaire bescherming toe te kennen.

3.6. Als bijlage aan het verzoekschrift wordt volgend nieuwe stavingstuk gevoegd;

“1.(...)

2. (...)

3. *Brief van 19 november 2025 van Griekse middenveldorganisaties aan de CGVS “Inaccurate and misleading information in CEDOCA Country of Origin Information Focus: GREECE, Assistance to Migrants report, published 25th July 2025”*

3. Aanvullende nota

3.1. Op 18 februari legt verzoeker, overeenkomstig oud artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota neer waarin hij rapporten en artikels aanhaalt omtrent de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland.

Via consulteerbare weblinks verwijst hij onder meer naar het “*Country Report: Greece. Update 2024*” van AIDA/ECRE van september 2025 en de rapporten van RSA/PRO ASYL, met name “*Recognised refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*” van 7 april 2025, de publicatie “*No support for refugees returned to Greece*” van 20 maart 2025 en de publicatie “*Recognised refugee statistics in Greece: first half of 2025*” van 30 september 2025. Hij verwijst naar rechtspraak van de Raad en haalt de brief aan van 19 november 2025 waarbij verschillende ngo's kritiek uiten op de COI Focus “*Greece – Assistance to Migrants*” van 25 juli 2025. Tevens formuleert hij hierin een antwoord op de AMKA-nota van 16 januari 2026 bijgebracht door het CGVS omtrent het “*circulaire probleem*” dat door RSA wordt gesteld.

Als bijlage aan deze aanvullende nota voegt verzoeker de volgende stukken toe:

“1. *Brief van Griekse NGO's dd. 19/11/2025 aan de CGVS mbt de nota Aide aux Migrants*

2. *Brief gestuurd naar confrater Lahaye door RSA – Me. Minos MOUZOURAKIS, Advocaat en Legal and Advocacy Officer binnen de Refugee Support Aegean (RSA), dd. 16.01.2026;*

3. *Europese Commissie, brief aan de staatssecretaris, Ares(2023)8268343, d.d. 4 december 2023.”*

3.2. Op 24 februari 2026 legt de verwerende partij, overeenkomstig dezelfde wetsbepaling, een aanvullende nota neer waarin zij refereert naar diverse informatiebronnen en rechtspraak uit Duitsland en Zwitserland, waarvan zij de weblinks vermeldt:

- AIDA/ECRE, *Country Report : Greece. Update 2024*, september 2025;
- CEDOCA, *COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior*, 17 september 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, Pressemitteilung nr. 30/2025, 16 april 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, Jugement BVerwG 1 C 18.24, 16 april 2025;
- Verwaltungsgerichtshof Kassel, Pressemitteilung, 2 september 2024;
- Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24;
- Bundesverfassungsgericht, arrest D-2590/2025, 11 september 2025

Zij voegt bij deze aanvullende nota tevens volgend stuk: “*Nota A.M.K.A wetgeving Griekenland dd. 16 januari 2026, juridische dienst CGVS*” (hierna: AMKA-nota van 16 januari 2023) met daarbij gevoegd een Engelse vertaling van de AMKA-verordening van 23 december 2023, een Franse vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016, een Franse vertaling van de omzendbrief van 3 november 2025 en e-mailuitwisseling tussen het commissariaat-generaal en de Griekse Asylum Service.

4. Voorafgaand

4.1. De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

Oud artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

“*Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke*

kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”

Deze wetsbepaling houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nrs. 227.364 en 227.365; RvS 27 mei 2015, nr. 231.354).

4.2. De bestreden beslissing is geschraagd op artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Artikel 57/6, § 3, van de Vreemdelingenwet vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a), van de Procedurerichtlijn (wetsontwerp van 22 juni 2017 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen, *Parl.St.* Kamer 2016-2017, nr. 54 2548/001, 101).

De Raad wijst erop dat de Verordening (EU) 2024/1348 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijke procedure voor internationale bescherming in de Unie en tot intrekking van richtlijn 2013/32/EU (hierna: Verordening (EU) 2024/1348) met ingang van 12 juni 2026 van toepassing is. Artikel 79, lid 3, van deze verordening verduidelijkt evenwel dat zij van toepassing is op procedures voor het verlenen van internationale bescherming met betrekking tot verzoeken die vanaf 12 juni 2026 worden ingediend. Verzoeken om internationale bescherming die vóór die datum zijn ingediend, blijven onderworpen aan richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: de Procedurerichtlijn). Aangezien verzoeker zijn verzoek om internationale bescherming op 14 januari 2025 heeft ingediend, wordt de onderhavige procedure derhalve beheerst door de Procedurerichtlijn en door de ter omzetting daarvan vastgestelde nationale bepalingen.

4.3. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad moet zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie te voorzien, met name ervoor zorgen dat het daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en *ex nunc* onderzoek omvat van zowel de feitelijke als juridische gronden, met inbegrip van, indien van toepassing, een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming, zoals voorzien in artikel 46 van de Procedurerichtlijn.

4.4. De formele motiveringsplicht, voorgeschreven in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991, heeft tot doel de betrokkene een zodanig inzicht in de motieven van de beslissing te verschaffen, dat hij in staat is te weten of het zin heeft zich tegen die beslissing te verweren met de middelen die het recht hem verschaft. De Raad stelt vast dat de motieven van de bestreden beslissing op eenvoudige wijze in die beslissing kunnen gelezen worden zodat verzoeker er kennis van heeft kunnen nemen en is kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissing aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover hij in rechte beschikt. Bovendien blijkt uit het verzoekschrift dat verzoeker kennis heeft van de motieven van de bestreden beslissing, aangezien hij deze inhoudelijk bekritiseert. Bijgevolg is het doel van de formele motiveringsplicht *in casu* bereikt.

4.5. Verzoeker klaagt aan dat de commissaris-generaal bij het nemen van de bestreden beslissing de in artikel 57/6, § 3, derde lid van de Vreemdelingenwet gestelde beslissingstermijn van vijftien werkdagen niet heeft gerespecteerd en dat nergens wordt uiteengezet waarom deze termijn niet werd gerespecteerd.

De Raad wijst erop dat deze termijn een louter indicatieve ordetermijn betreft. De Vreemdelingenwet verbindt, in tegenstelling tot hetgeen verzoeker lijkt voor te houden in voorliggend verzoekschrift, geen sanctie aan het overschrijden van voormelde termijn. Er zijn ook geen wettelijke bepalingen of beginselen die de Raad toelaten een vreemdeling als vluchteling te erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus toe te

kennen omdat zijn verzoek om internationale bescherming niet binnen een bepaalde termijn werd afgehandeld. Evenmin wordt de commissaris-generaal opgelegd om in zijn beslissing op grond van artikel 57/6, §3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet uitleg te verschaffen waarom de vooropgestelde termijn niet werd nageleefd, noch kan uit het niet nemen van een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek binnen de door artikel 57/6, §3, derde lid van voormelde wet gestelde termijn worden afgeleid dat het beschermingsverzoek wél ontvankelijk dient te worden verklaard, zoals verzoeker suggereert in het verzoekschrift. Het overschrijden van die termijn van 15 dagen brengt immers geen verlies van bevoegdheid met zich mee (cf. RvS 4 oktober 2018, nr. 13.026 (c)). Dat deze termijn wordt overschreden, heeft aldus geenszins tot gevolg dat de commissaris-generaal niet (langer) bevoegd zou zijn om het door verzoeker ingediende verzoek om internationale bescherming op grond van voormelde bepaling niet-ontvankelijk te verklaren (cf. RvS 4 oktober 2018, nr. 13.026 (c); RvS 30 juni 2022, nr. 14.948 (c); RvS 7 februari 2023, nr. 15.250 (c)). Bovendien toont verzoeker nergens *in concreto* aan te zijn benadeeld door de langere duur van de procedure.

Verzoeker maakt een schending van artikel 57/6 van de Vreemdelingenwet, van de redelijke termijn, van het vertrouwensbeginsel, van het rechtszekerheidsbeginsel of van de motiveringsplicht bijgevolg niet aannemelijk.

4.6. Waar verzoeker de schending van artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet aanvoert omdat het persoonlijk onderhoud niet in de proceduretaal (het Nederlands) maar in het Engels werd afgenomen, duidt de Raad er vooreerst op dat artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet de taal aanwijst die het bestuur moet gebruiken bij het opstellen van de dossierstukken en bij het nemen van zijn beslissing. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat de taal van de procedure waarin het onderzoek is gevoerd het Nederlands is. De notities van het persoonlijk onderhoud die zich in het administratief dossier bevinden, zijn opgesteld in het Nederlands. Ook de bestreden beslissing is opgesteld in het Nederlands. Derhalve is artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet correct toegepast. Uit vaste rechtspraak van de Raad van State blijkt dat uit artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet niet kan worden afgeleid dat de tolk die de verklaringen van de verzoeker om internationale bescherming vertaalt dit rechtstreeks moet doen in de proceduretaal, noch dat de taal van het onderzoek uitsluitend de proceduretaal moet zijn (RvS, nr. 114.257 van 6 januari 2003 en RvS, nr. 128.986 van 9 maart 2004). Artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet legt geen verplichting inzake taalgebruik op aan de ambtenaar en de tolk tijdens het persoonlijk onderhoud. Dat het persoonlijk onderhoud in een andere taal dan de proceduretaal werd afgenomen, brengt geen schending van artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet met zich mee.

Verzoeker toont evenmin *in concreto* aan dat er zich tijdens het persoonlijk onderhoud op het CGVS vertaalproblemen zouden hebben voorgedaan. Op geen enkel moment tijdens het persoonlijk onderhoud hebben verzoeker noch zijn advocaat gewag gemaakt van problemen of moeilijkheden omwille van het gebruik van de Engelse taal door de EUAA-medewerker die het persoonlijk onderhoud afnam. Nergens uit de notities van het persoonlijk onderhoud, die zich – in tegenstelling tot wat verzoeker verkeerdelijk voorhoudt – zowel in de Engelstalige als in de vertaalde Nederlandse versie in het administratief dossier bevinden, blijkt dat er zich vertaalproblemen hebben voorgedaan, noch kan blijken dat verzoeker de vragen niet goed begrepen zou hebben. Bovendien blijkt uit het administratief dossier dat verzoeker de tolk Arabisch goed begreep en *vice versa* (AD, stuk 4, Bijkomende informatie, notities van het persoonlijk onderhoud *d.d.* 25 november 2025 (hierna: NPO), p. 2 en p. 10). Evenmin toont verzoeker aan dat hij verhinderd werd bepaalde verklaringen af te leggen waarvan hij meent dat die belangrijk waren in het kader van zijn beschermingsverzoek.

Waar verzoeker in zijn verzoekschrift louter op algemene wijze voorbehoud maakt bij de accuraatheid van het verslag, volstaat dit niet om aan de betrouwbaarheid ervan te twijfelen. Dient in dit verband te worden herhaald dat zowel het originele, in het Engels opgestelde gehoorverslag als de Nederlandse vertaling zich in het administratief dossier bevinden, waardoor verzoeker over de mogelijkheid beschikte om de vertaalde versie van het gehoorverslag, indien nodig, te verifiëren aan de hand van het origineel. Verzoeker levert in het kader van de onderhavige beroepsprocedure bij de Raad evenwel geen concrete, inhoudelijke kritiek op de vertaling van zijn verklaringen. Zo haalt hij nergens aan op welk punt de vertaling, dan wel de revisie, gebrekkig zou zijn. Verzoeker geeft niet de minste concrete verduidelijking, laat staan één concreet voorbeeld van verklaringen die niet correct zouden zijn vertaald, verkeerd zouden zijn geïnterpreteerd of inhoudelijk zouden zijn vervormd, noch toont hij aan waar er een semantisch verlies zou hebben plaatsgevonden. Evenmin maakt hij aannemelijk hoe dit een negatieve invloed kan hebben gehad op de beoordeling van zijn verzoek om internationale bescherming. De Raad is, na zorgvuldige lezing, van oordeel dat de vertaling leesbaar en begrijpelijk is en dat duidelijk blijkt wat door verzoeker en de ambtenaar werd bedoeld.

Een schending van artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet of van de taalwetgeving kan niet worden aangenomen.

4.7. Waar verzoeker de inzet van EUAA-medewerkers hekelt die als ‘*behandelend ambtenaar van het CGVS*’ het persoonlijk onderhoud afnemen, herinnert de Raad eraan dat artikel 57/5ter van de Vreemdelingenwet het CGVS de mogelijkheid biedt om personeel van een andere instantie tijdelijk in te schakelen voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud.

Artikel 57/5ter, §1, derde lid van de Vreemdelingenwet, dat de omzetting vormt van artikel 14, lid 1, tweede lid van de Procedurerichtlijn, luidt als volgt:

“Wanneer een groot aantal vreemdelingen tegelijk om internationale bescherming verzoekt, waardoor het voor de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen in de praktijk onmogelijk is om tijdig het in het eerste lid bedoelde onderhoud af te nemen, kan de minister met instemming van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen beslissen om het personeel van een andere instantie tijdelijk in te schakelen voor het afnemen van dit onderhoud. In dergelijke gevallen krijgt het personeel van die andere instantie vooraf de relevante opleidingen zoals door de Koning bepaald voor het personeel van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.”

In dit wetsartikel wordt nergens gespecificeerd dat met ‘een andere instantie’ uitsluitend een Belgische instantie wordt bedoeld. De interpretatie van dit artikel wordt nader toegelicht in de Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp van 22 juni 2017 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen:

“ Het derde lid voorziet de mogelijkheid om bij situaties van een groot aantal gelijktijdige verzoeken, het personeel van een andere instantie tijdelijk in te schakelen voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud over de inhoud van het verzoek. Het blijft echter in eerste instantie wel de bedoeling om bij een toegenomen werklast (ten gevolge van een groot aantal gelijktijdige verzoeken) bijkomend personeel aan te werven voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen en bijkomende middelen hiervoor toe te kennen.

Nu al stelt de minister aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen het personeel en de middelen ter beschikking die nodig zijn voor het vervullen van hun opdracht (op basis van artikel 57/25 van de wet) en zijn er verschillende mogelijkheden om het personeelskader van het Commissariaat-generaal al dan niet tijdelijk te versterken via detacheringen van ambtenaren vanuit andere overheidsdiensten (Koninklijk besluit van 15 januari 2007 betreffende de mobiliteit van de statutaire ambtenaren in het federaal administratief openbaar ambt) of door interne mobiliteit binnen de FOD Binnenlandse zaken.

Deze nieuwe bepaling laat echter toe om ook personeel van een andere instantie – dus zonder dat zij voor het Commissariaat-generaal werken – in te schakelen voor het afnemen van het gehoor ingeval van een groot aantal gelijktijdige verzoeken. Het gehoor dient te gebeuren conform de voor het Commissariaat-generaal geldende procedureregels.

De minister kan dergelijke beslissing enkel nemen mits instemming van de Commissaris-generaal. De Europese Commissie dient in overeenstemming met artikel 49 van richtlijn 2013/32/EU over deze uitzonderlijke maatregel te worden ingelicht.

Er kan in de eerste plaats gedacht worden aan het tijdelijk inschakelen van het personeel van de Dienst Vreemdelingenzaken dat verantwoordelijk is voor de registratie van de asielaanvraag en de verklaring en de vragenlijst afneemt van de verzoeker.

Daarnaast zou ook het personeel van andere (overheids)instanties of experts van een asieldienst van een andere EU lidstaat kunnen worden ingeschakeld voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud. Het kan ook gaan om experts aangesteld door EASO.

De Commissaris-generaal kan vervolgens zonder nieuw gehoor op basis van het dossier en het inhoudelijk gehoor afgenomen door het personeel van een andere instantie een beslissing nemen over het verzoek. Dit laat het Commissariaat-generaal toe om in dergelijke uitzonderlijke situatie van een groot aantal gelijktijdige verzoeken efficiënter te werken en garandeert de tijdige afhandeling van de asielprocedure. Het blijft voor het Commissariaat-generaal echter steeds mogelijk om ingeval van twijfel een bijkomend gehoor te organiseren. Een belangrijke voorwaarde voor de toepassing van deze bepaling is dat in dergelijke gevallen het personeel van die andere instantie vooraf de relevante opleidingen moet krijgen voor het afnemen van een persoonlijk onderhoud. Het gaat enerzijds om de opleidingen die onder meer de in artikel 6, lid 4, onder a) tot en met e) van Verordening nr. 439/2010 opgesomde elementen bevatten, zoals internationale mensenrechten en het acquis inzake asiel van de Unie, gesprekstechnieken, enz. en anderzijds algemene kennis betreffende problemen die de geschiktheid van de verzoeker om een onderhoud te hebben negatief kunnen beïnvloeden, zoals aanwijzingen dat de verzoeker mogelijk in het verleden gefolterd is. Deze opleidingen zijn identiek aan de opleidingen die conform artikel 4.3 van de richtlijn 2013/32/EU en verder bepaald bij koninklijk besluit minimaal voorzien moeten worden voor het personeel van de beslissingsautoriteit.

De tijdelijke inschakeling van personeel van een andere instantie blijft beperkt tot het afnemen van het gehoor. De inhoudelijke beoordeling van het verzoek, namelijk het opstellen van de ontwerpbeslissingen en

het superviseren van de ontwerpbeslissingen blijft de exclusieve bevoegdheid van het personeel van het Commissariaat-generaal dat bovendien houder dient te zijn van een diploma dat toegang geeft tot betrekkingen van niveau A van de Staat (artikel 2 koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen). Artikel 15.2 van de richtlijn 2013/32/EU en art. 13.1 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen stellen dat het gehoor plaatsvindt in zodanige omstandigheden dat een passende geheimhouding wordt gewaarborgd. Dit principe geldt eveneens als het gehoor wordt afgenomen door personeel van een andere instantie. Daarnaast stelt artikel 48 van de richtlijn 2013/32/EU dat de autoriteiten die uitvoering geven aan deze richtlijn ten aanzien van alle informatie welke zij tijdens hun werk verkrijgen, gebonden zijn door het vertrouwelijkheidsbeginsel zoals omschreven in de nationale wetgeving. Dit betreft het beroepsgeheim bepaald in artikel 57/27 van de Vreemdelingenwet.” (Parl. St., DOC 54-2548/001, p. 92-96).

De omstandigheden waarin het persoonlijk onderhoud plaatsvindt, worden bepaald bij het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het koninklijk besluit van 11 juli 2003).

Artikel 3, § 2 van dit koninklijk besluit van 11 juli 2003 luidt, in verband met die opleidingen waarnaar wordt verwezen in voormeld artikel 57/5ter van de Vreemdelingenwet, als volgt:

“§ 2. Binnen het Commissariaat-generaal wordt een kennis- en leercentrum opgericht dat aan de ambtenaren een basisopleiding en voortgezette vorming geeft betreffende onder meer de toepassing van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende het statuut van de vluchtelingen, [de Conventies betreffende de rechten van de mens] de Conventies betreffende de rechten van de mens die België binden evenals de andere beschermingsgronden die in de wet zijn voorzien. Hiertoe behoort een opleiding met betrekking tot het verhoren van asielzoekers en interculturele communicatie, evenals een basisinformatie over de specifieke behoeften van de kwetsbare groepen.”

In overeenstemming met voorgaande bepalingen werd tussen België en het EUAA (The European Union Agency for Asylum) een operationeel plan overeengekomen “*Operational plan 2025-2026 agreed by the European Union Agency for Asylum and Belgium*”, dat geldig is van 1 januari 2025 tot 30 december 2026 (waarvan de weblink wordt vermeld in de nota “Duiding EUAA deskundigen” vervat in het administratief, zie AD, stuk 6, Landeninformatie, nr. 1). Hierin wordt gesteld dat de activiteiten van het EUAA in het kader van de operationele en technische bijstand zoals omschreven in principe onder het EU-recht vallen, aangevuld, waar nodig, met het nationale recht van de gastlidstaat. Dit omvat onder meer de veiligheid en beveiliging van de deelnemende personen en de middelen die worden ingezet voor de activiteiten van het EUAA.

Dit operationeel plan voorziet onder punt 1.4.4. (p. 18) in een ‘*EUAA-gedragscode voor deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams*’ (waarvan de weblink eveneens wordt vermeld in voormede nota “Duiding EUAA-deskundigen”) en licht toe dat deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams de hoogste normen moeten hanteren op het gebied van integriteit, ethisch gedrag, professionalisme en de eerbiediging en bevordering van de grondrechten en internationale bescherming. Bij het uitvoeren van hun ondersteunende taken mogen deskundigen niet discrimineren op grond van geslacht, ras, godsdienst, etnische afkomst, leeftijd of seksuele geaardheid. Van alle deskundigen wordt verwacht dat zij iedereen beleefd en respectvol behandelen en rekening houden met de aard van de legitieme activiteiten waarmee zij zich bezighouden. Om hun taken naar behoren te kunnen uitvoeren, dienen zij het algemeen belang te dienen en zich te onthouden van activiteiten die hun onafhankelijkheid en de behoorlijke uitvoering van hun taken zouden kunnen ondermijnen of in gevaar brengen. Tijdens de uitvoering van dit plan moeten alle deskundigen een nultolerantie-beleid hanteren ten aanzien van schendingen van de grondrechten. Deze verplichting is in het bijzonder van belang bij de omgang met personen die internationale bescherming nodig hebben. Daartoe moeten deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams die in het kader van dit plan worden ingezet, zich houden aan en handelen in overeenstemming met de ‘*EUAA-gedragscode voor deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams*’. Al deze deskundigen zullen worden verzocht om vóór hun inzet een verklaring van naleving van de gedragscode van het EUAA te ondertekenen. Deskundigen moeten het Agentschap onverwijld op de hoogte brengen, via de daarvoor bestemde meldingskanalen, wanneer zij redenen hebben om aan te nemen dat er een schending van de gedragscode van het EUAA heeft plaatsgevonden of op het punt staat plaats te vinden in het kader van de operationele en technische bijstand van het Agentschap.

Uit het voorgaande blijkt aldus ontegensprekelijk dat de commissaris-generaal niet enkel Belgische ambtenaren *stricto sensu*, maar ook medewerkers van het EUAA tijdelijk kan inschakelen voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud.

Voorts bepaalt het voormeld operationeel plan dat overeenkomstig artikel 8, lid 6 en artikel 19, lid 4 van de EUAA-verordening de deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams een opleiding moeten volgen die betrekking heeft op hun taken en functies en die noodzakelijk is voor hun deelname aan de door het Agentschap georganiseerde operationele activiteiten (p. 24). De EUAA-medewerkers worden opgeleid door het CGVS en het EUAA. In de nota "Duiding EUAA-deskundigen" geeft de commissaris-generaal ook nog aan dat alle EUAA-medewerkers die bij het afnemen van persoonlijke onderhoud bij het CGVS worden ingezet, dienen te beschikken over een universitair master diploma, en dat dit wordt nagegaan bij de aanwerving van de deskundigen.

De Raad stipt verder nog aan dat de tijdelijke inzet van EUAA-medewerkers strikt beperkt blijft tot het afnemen van het persoonlijk onderhoud. Het inhoudelijk onderzoek van het verzoek, met name het opstellen en controleren van ontwerpbeslissingen, blijft de exclusieve bevoegdheid van de ambtenaren van het CGVS die in het bezit moeten zijn van een diploma dat toegang geeft tot betrekkingen van niveau A, zoals voorgeschreven in artikel 2 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003.

In tegenstelling tot wat verzoeker voorhoudt, blijkt uit het geheel van voorgaande bevindingen dat artikel 57/5ter van de Vreemdelingenwet het toelaat om personeel van een andere instantie, waaronder ook deskundigen van het toenmalige EASO (nu het EUAA), tijdelijk in te schakelen voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud.

Uit de memorie van toelichting bij artikel 57/5ter blijkt bovendien dat de waarborg van passende geheimhouding ook geldt wanneer het persoonlijk onderhoud wordt afgenomen door personeel van een andere instantie. Daarin wordt immers gesteld " *Artikel 15.2 van de richtlijn 2013/32/EU en art. 13.1 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen stellen dat het gehoor plaatsvindt in zodanige omstandigheden dat een passende geheimhouding wordt gewaarborgd. Dit principe geldt eveneens als het gehoor wordt afgenomen door personeel van een andere instantie.*" (Parl. St., DOC 54-2548/001, p. 96). Hieruit volgt dat de wetgever de inschakeling van personeel van een andere instantie uitdrukkelijk heeft verzoend met de waarborg van passende geheimhouding. De loutere omstandigheid dat het persoonlijk onderhoud werd afgenomen door een EUAA-medewerker volstaat dan ook niet om een schending van artikel 13/1 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 aannemelijk te maken.

4.8. Waar verzoeker in het verzoekschrift wijst op een probleem inzake objectiviteit omdat de EUAA-medewerker die het persoonlijk onderhoud heeft afgenomen mogelijks de Griekse nationaliteit zou bezitten, wijst de Raad erop dat - daargelaten verzoeker geenszins kan staven dat de betreffende EUAA-medewerker de Griekse nationaliteit bezit - hieruit hoe dan ook geenszins zonder meer afgeleid kan worden dat het beschermingsverzoek van verzoeker niet op objectieve of onpartijdige wijze werd behandeld, te meer gelet op de hoger weergegeven uiteenzetting inzake het operationeel plan met nadruk op de bepalingen rond de EUAA-gedragscode voor deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams (cf. voormeld 1.4.4. van het "Operational plan 2025-2026 agreed by the European Union Agency for Asylum and Belgium", p. 18).

De Raad kan hierbij dienstig verwijzen naar het onpartijdigheidsbeginsel dat als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur ook van toepassing is op organen van het actief bestuur en (onder andere) inhoudt dat bestuursorganen, ambtenaren of mandatarissen geen persoonlijk (juridisch of feitelijk) belang mogen hebben bij de door hen te nemen beslissingen en niet vooringenomen mogen zijn bij het behandelen van de hen opgelegde zaken. Het Hof van Justitie heeft als zodanig bevestigd dat het recht op een onpartijdige behandeling van zijn zaak geldt bij de uitvoering van het Unierecht, in het bijzonder de richtlijnen 2004/83/EG en 2005/85/EG, heden vervangen door de richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU (HvJ 8 mei 2014, C-604/12, *N. tegen Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland*, pt. 19-55). De vereiste van onpartijdigheid wordt bekeken vanuit dubbele ooghoek. Er is met name enerzijds de subjectieve of persoonlijke onpartijdigheid, en anderzijds de objectieve of structurele onpartijdigheid. Het onpartijdigheidsbeginsel waarborgt dus zowel de persoonlijke onpartijdigheid van de personeelsleden en de leden van bestuurlijke organen die mede een beslissing nemen, als de structurele onpartijdigheid van die personeelsleden en bestuurlijke organen op het vlak van de organisatie van deze organen, het verloop van de procedure en het tot stand komen van hun beslissingen (RvS 14 november 2017, nr. 239.876). De subjectieve onpartijdigheid vereist dat geen enkel lid van het betrokken bestuur blijf mag geven van partijdigheid of persoonlijke vooringenomenheid. De objectieve onpartijdigheid vereist dat dit bestuur voldoende waarborgen biedt om elke gerechtvaardigde twijfel omtrent een eventuele vooringenomenheid uit te sluiten (cf. HvJ 27 maart 2019, C-680/16, *Dr. August Wolff GmbH & Co. KG Arzneimittel en Remedia d.o.o.*, pt. 27). De subjectieve onpartijdigheid wordt vermoed tot het bewijs van het tegendeel. In het geval van een aantasting van de objectieve onpartijdigheid moet de daadwerkelijke vooringenomenheid niet worden aangetoond, maar volstaat de schijn van partijdigheid indien die schijn objectief gerechtvaardigd is (A. COOLSAET, "Hoofdstuk 6. Het onpartijdigheidsbeginsel" in I. OPDEBEEK en M. VAN DAMME (ed.), *Beginnelsen van behoorlijk*

bestuur, Brugge, Die Keure, 2006, p. 191). Om de schending van de structurele onpartijdigheid aannemelijk te maken, volstaat geen louter subjectieve indruk van partijdigheid, maar moet die indruk objectief gerechtvaardigd kunnen worden, rekening houdend met de concrete, feitelijke elementen van de zaak (RvS 12 mei 2020, nr. 248.530). In geval van structurele onpartijdigheid moet worden onderzocht of er voldoende garanties zijn om objectief gewettigde twijfels over de onpartijdigheid uit te sluiten. Zulke twijfels kunnen rijzen ten gevolge van vaststelbare feiten, waarbij in bepaalde gevallen zelfs de gewekte schijn belang kan hebben (RvS 25 november 2020, nr. 249.039). De nationale autoriteit moet voldoende waarborgen bieden om elke gerechtvaardigde twijfel dat sprake is van een eventueel vooroordeel uit te sluiten (HvJ 8 mei 2014, C604/12, *H. N. tegen Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland*, pt. 52).

De Raad wijst erop dat verzoeker niet *in concreto* aantoont dat de structurele organisatie van het CGVS onvoldoende garanties biedt om twijfels over de onpartijdigheid uit te sluiten. Vooreerst is het niet de protection officer van het CGVS, maar de commissaris-generaal die formeel de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming neemt. Wat betreft de huidige bijstand van het EUAA dient bovendien herhaald te worden dat deze tijdelijke inzet strikt beperkt blijft tot het afnemen van het persoonlijk onderhoud en dat het inhoudelijk onderzoek van het verzoek, met name het opstellen en controleren van ontwerpbeslissingen, de exclusieve bevoegdheid van de ambtenaren van het CGVS blijft. Dit neemt echter niet weg dat niet kan worden ontkend dat de EUAA-medewerker, die *in casu* het persoonlijk onderhoud heeft geleid en de verklaringen van verzoeker heeft genoteerd, een belangrijke rol speelt. Ook hier zijn evenwel de nodige garanties voorhanden om aan een volgens verzoeker mogelijke partijdigheid van de EUAA-medewerker te remediëren. Zo kan de verzoeker overeenkomstig artikel 57/5quater van de Vreemdelingenwet een kopie van de notities van het persoonlijk onderhoud aanvragen en daarover zelf of via zijn advocaat aan het CGVS schriftelijk zijn opmerkingen bezorgen, die door de commissaris-generaal moeten worden onderzocht alvorens een beslissing te nemen over het verzoek om internationale bescherming. Verzoeker heeft nagelaten om opmerkingen over deze notities aan de commissaris-generaal over te maken binnen de vooropgestelde termijn van acht werkdagen, waardoor hij overeenkomstig artikel 57/5quater, §3, vijfde lid van de Vreemdelingenwet, geacht wordt in te stemmen met de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud.

Ook uit een zorgvuldige lezing van deze notities van het persoonlijk onderhoud, die – het weze herhaald- in zowel de vertaalde Nederlandse als de Engelstalige versie te raadplegen zijn in het administratief dossier, kan niet worden afgeleid dat er zich tijdens het persoonlijk onderhoud onregelmatigheden hebben voorgedaan in die mate dat hieruit enige vooringenomenheid bij de behandelend ambtenaar zou kunnen blijken.

Zoals verder in dit arrest zal blijken, kan ook uit de motieven van de bestreden beslissing niet blijken dat er van enige subjectieve partijdigheid sprake is. De Raad merkt op dat verzoeker geen concrete gegevens aanbrengt waaruit blijkt dat de commissaris-generaal eenzijdig of selectief zou zijn geweest bij het nemen van de bestreden beslissing. De commissaris-generaal heeft zich ter zake gebaseerd op verzoekers eigen verklaringen en de door hem geschetste context alsook op de beschikbare landeninformatie. Uit de stukken van het administratief dossier en de bestreden beslissing kan evenmin enige vooringenomenheid of enig gebrek aan objectiviteit worden afgeleid. Bovendien zijn de protection officers van het CGVS onpartijdig en hebben dezen geen persoonlijk belang bij een positieve of negatieve beslissing ten aanzien van een verzoeker. Als dusdanig bieden zij de nodige garanties inzake objectiviteit. De EUAA-medewerker die het persoonlijk onderhoud afneemt, heeft evenmin enig belang bij de aard van de beslissing die de commissaris-generaal neemt, waardoor er geen indicaties voorhanden zijn dat en hoe deze aangestelde EUAA-medewerker *in casu* bevooroordeeld zou zijn geweest en/of op een louter subjectieve manier zou handelen tijdens het afnemen van het persoonlijk onderhoud. In die zin kan dan ook niet blijken dat de hele keten van het beslissingsproces *in casu* zou zijn aangetast door een (subjectieve) partijdigheid van één van de daarbij betrokken ambtenaren van het CGVS. Een schending van het onpartijdigheidsbeginsel of een belangenconflict kan geenszins aannemelijk worden gemaakt.

De Raad besluit dat *in casu* slechts kan vastgesteld worden dat het administratief dossier geen aanwijzingen bevat - en door verzoeker geen indicaties worden aangehaald - waaruit zou blijken dat het verzoek om internationale bescherming van verzoeker niet op een objectieve wijze behandeld zou zijn.

Voorgaande bevindingen laten zodoende niet toe een schending van de artikelen 57/2, 57/5ter, § 1 derde lid van de Vreemdelingenwet, noch van de artikelen 1/1, 2, 4, § 2 en 13/1 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 vast te stellen.

5. Beoordeling

5.1. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Hij verkreeg er de vluchtelingenstatus op

30 januari 2024 en werd in het bezit gesteld van een Griekse verblijfsvergunning, geldig tot 29 januari 2027, en van een Grieks reispaspoort, geldig tot 10 maart 2029 (AD, stuk 6, Landeninformatie, Aanvraag derde landen, *Hellenic Republic, Ministry of Migration & Asylum, Information Request Reply*, d.d. 20 oktober 2025). Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"* d.d. september 2024, p. 13; AIDA/ECRE, *"Country Report: Greece. Update 2024"* d.d. 18 september 2025, p. 235) en met het gegeven dat verzoeker in Griekenland op 30 januari 2024 de vluchtelingenstatus heeft verworven.

Waar verzoeker zich de vraag stelt of hij heden nog steeds internationale bescherming geniet in Griekenland, wijst de Raad erop dat een onderscheid dient te worden gemaakt tussen de verleende internationale beschermingsstatus enerzijds en de daaraan gekoppelde verblijfstitel anderzijds. Waar de verblijfstitels in wezen beperkt in de tijd en verlengbaar zijn, blijktens artikel 24 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU dat overeenstemt met artikel 24 van de vigerende Verordening (EU) 2024/1347 (zoals overigens ook in België), is zulks in beginsel niet het geval wat betreft de verleende beschermingsstatus die onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en die slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU die overeenstemmen met de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de vigerende Verordening (EU) 2024/1347). De Raad wijst er voorts op dat de bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming(sstatus) in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet weliswaar bij het CGVS berust, maar eens hieraan is voldaan, komt het de verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, persoonlijk toe om aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Het komt aldus aan verzoeker zelf en niet aan het CGVS toe om het bewijs te leveren dat hij in Griekenland niet langer internationale bescherming geniet. Verzoeker blijft hiertoe echter in gebreke. Er zijn geen ernstige indicaties dat hij thans in Griekenland niet langer deze internationale beschermingsstatus zou hebben. Verzoeker brengt geen concrete of verifieerbare elementen aan die wijzen op een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin. Uit het enkele feit dat hij Griekenland verliet in december 2024, er sindsdien niet meer woonachtig is en er dus geen domicilie meer heeft, kan immers niet worden afgeleid dat verzoeker niet langer over internationale bescherming in Griekenland beschikt. Verzoeker brengt geen dergelijk bewijs bij. Door louter te betogen dat geen informatie voorligt waaruit blijkt dat zijn status nog actueel is en erop te wijzen dat hij sinds december 2024 niet meer in Griekenland woont, brengt verzoeker geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat hij actueel niet meer over een internationale beschermingsstatus aldaar zou beschikken. Indien hij van mening is dat er een einde zou zijn gesteld aan zijn internationale beschermingsstatus omwille van een afwezigheid, of dat hiertoe een procedure is opgestart, komt het verzoeker toe om dit op afdoende wijze aan te tonen. Het louter in vraag stellen van het actueel karakter van de verleende internationale beschermingsstatus volstaat niet. Overigens kan nergens in de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier worden gelezen dat een loutere afwezigheid uit Griekenland, kan leiden tot de opheffing, beëindiging of intrekking van de verleende internationale beschermingsstatus, of de beëindiging van het daarmee gepaarde verblijfsrecht (AIDA/ECRE, *"Country Report : Greece. Update 2024"*, september 2025, p. 244-248). Aangezien, gelet op het bovenstaande, met reden kan worden aangenomen dat zijn internationale beschermingsstatus in Griekenland nog steeds geldig is, wijst niets er verder op dat hij niet naar daar zou kunnen terugkeren.

Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland. Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU.

5.2. Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden en wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101; zie ook HvJ 18 juni 2024, QY/Bondsrepubliek Duitsland, C-735/22, pt. 52-54).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

5.3 Verzoeker betoogt dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

5.4. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigen van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd kunnen worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld, waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumenten (zoals gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en onderwijs, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (“*Communication on the status of migration management in mainland Greece*”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit de artikelen 24 tot en met 36 van de Verordening (EU) 2024/1347 en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een AMKA, terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, onder andere, het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, onder andere, toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het

platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform 'Taxisnet' (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*ibid.*, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de tien dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Afgifte van een AFM

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden, en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben.

Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van

de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale voorzieningen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *"een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt"*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA (nationaal fonds voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van onder meer gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6, (5), van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6, (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23, nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit één van de volgende documenten: fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een *"employment hiring certificate from an employer"* in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"* van september 2024 worden ook de termen *"intentieverklaring van een werkgever"* en *"werkgeversverklaring"* gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geupload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c), van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van deze verordening is voldaan ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening).

Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs en pasfoto's. Personen die subsidiaire bescherming genieten moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19; Refugee.info Greece, *Travel Documents Greece*, 9 februari 2024).

Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de Europese Unie ten bedrage van zestig miljoen euro en de bijstand van verschillende ngo's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De

IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus "*the European way of life*", en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijkse huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project *Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions* (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de volgende drie criteria:

- (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asiel dienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;
- (ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresia Apascholis*, DYPA);
- (iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal vierentwintig maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan vierentwintig maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan vierentwintig maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal achttien maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van de IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. De IOM

heeft ook een *Facebook*-pagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via *Telegram*. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens de IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) én de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Over de leeftijdsgrens is de informatie niet eenduidig. Statushouders moeten volledig zelfstandig kunnen functioneren, het individuele integratieplan volgen en mogen geen verslavende middelen gebruiken. Dit programma werkt met voorrangsgroepen. De brochure maakt niet duidelijk welke criteria hierbij prioritair zijn. De brochure en de website van de IOM, respectievelijk in het Grieks en in het Engels, geven duidelijke informatie over de procedure. Er is een folder met informatie in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi, Frans, Grieks, Somali en Urdu. De IOM stelt dat verschillende instanties mee de aanvraag kunnen indienen, zoals opvangcentra voor niet-begeleide minderjarigen, ngo's, enz. De startdatum van dit programma is onduidelijk, maar verschillende bronnen geven aan dat het loopt tot mei 2027 (COI Focus Griekenland: "*Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van dertig dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van dertig dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens vijf jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA. Waar verzoeker in zijn aanvullende nota wijst op het "*circulaire probleem*" dat door RSA wordt gesteld en volhardt in de voorwaarde van een actieve AMKA om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt, wijst de Raad erop dat enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 24 en 34). In de relevante passages worden evenwel geen bronnen genoemd die deze circulaire logica bevestigen. Geen enkele andere bron bevestigt bovendien dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag "*Feitenonderzoek*" stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en

een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asieladministratie, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de wet 3655/2008 niet dat de AMKA geactiveerd is, aangezien dat niet mogelijk zou zijn voor personen die voor het eerst werken (AMKA-nota van 16 januari 2026). Statushouders kunnen dus een arbeidscontract tekenen alsook het arbeidscontract uploaden in ERGANI zonder dat een activering van de AMKA is vereist. Daarnaast is voor een eerste tewerkstelling een registratie bij een zgn. e-EFKA vereist (AMKA-nota van 16 januari 2026).

In zoverre verzoeker in zijn aanvullende nota aanklaagt dat de e-mailuitwisseling tussen het CGVS en de Griekse administratie van 27 oktober 2025, waarnaar in de nota van de verwerende partij met betrekking tot de AMKA-regelgeving wordt verwezen, niet werd neergelegd en hierbij aanvoert dat dit in strijd is met artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli, stelt de Raad vast dat deze kritiek niet dienstig is. In de nota van 16 januari 2026 bij de aanvullende nota van de commissaris-generaal wordt het antwoord van mevrouw M. van 27 oktober 2025, dat reeds was opgenomen in de aan het administratief dossier toegevoegde nota van de verwerende partij van 17 november 2025 met betrekking tot de AMKA-regelgeving, weliswaar herhaald, doch blijkt duidelijk dat dit antwoord enkel in de nota van 16 januari 2025 werd weergegeven om de achtergrond te schetsen van de nieuwe informatie die werd verkregen van de Griekse autoriteiten op 22 december 2025. Immers omdat het antwoord van mevrouw M. niet overeen leek te komen met de inhoud van de ministeriële verordening van 23 december 2023 (hierna: de AMKA-verordening), werd verdere verduidelijking gevraagd aan de *Reception and Identification Service* van de Griekse asieldienst op 31 oktober 2025. Wegens het uitblijven van een antwoord, nam de verwerende partij vervolgens op 19 december 2025 via e-mail contact op met de *Governor of Asylum Service* (het hoofd van de Griekse asieladministratie), de heer M.K., die op 22 december 2025 via e-mail zijn antwoorden overmaakte. Uit de nota van 16 januari 2025 blijkt duidelijk dat de verwerende partij zich enkel baseert op de meest recente toelichting door de heer M.K. en de vertalingen van de relevante Griekse wetgeving, om te besluiten dat een *"actieve AMKA geenszins een voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een geldige ADET en een AMKA nummer volstaat."* Verzoekers kritiek dat, in strijd met artikel 26 van het voormeld koninklijk besluit, de volledige e-mailuitwisseling met mevrouw M. niet werd meegedeeld, is bijgevolg niet relevant.

De vragen die op 19 december 2025 door de commissaris-generaal aan de heer M.K. werden gesteld alsook de antwoorden die op 22 december 2025 werden verkregen, werden opgenomen in de AMKA-nota van 16 januari 2025 (p. 3-4). Ook de e-mailuitwisseling zelf werd als bijlage toegevoegd aan de nota. De bewering in de aanvullende nota dat punt 2 uit de e-mail van de heer M.K. zou zijn *'geknipt'*, mist elke feitelijke grondslag. Uit de lezing van de nota alsook van de e-mailuitwisseling blijkt integendeel dat de antwoorden van de heer M.K. op coherente en logische wijze aansluiten bij de door het CGVS gestelde vragen. Er zijn geen aanwijzingen dat delen van zijn antwoord zouden zijn weggelaten of uit hun context gehaald. Uit het geheel van e-mailuitwisseling blijkt verder duidelijk dat er in deze enkel sprake is van een verspringing in de nummering van de antwoorden van de heer M.K. In de nota en e-mailuitwisseling wordt ook de functie van de heer M.K. als hoofd van de Griekse asieladministratie aangeduid en wordt ook een e-mailadres vermeld. Aldus bevat de AMKA-nota van 16 januari 2026 alle elementen over de informatie die via email werd verkregen en die volgens voormeld artikel 26 van het KB CGVS zijn vereist, met name *"de naam van de gecontacteerde persoon, de contactgegevens en de datum van de e-mails, alsook de relevante vragen en de relevante antwoorden. De activiteiten of de functie van de gecontacteerde persoon moeten beknopt in het administratieve dossier worden beschreven als ze niet direct uit het e-mailverkeer blijken."* Hierbij wordt nog aangestipt dat de via e-mail verkregen informatie opgenomen in de AMKA-nota van 16 januari 2026 niet werd verkregen om de feitelijke aspecten van een specifiek asielrelaas na te gaan, maar enkel de geldende Griekse wetgeving betreft. De antwoorden van 22 december 2025 bevatten verwijzingen naar Griekse wetgeving en naar Griekse overheidswebsites. Tevens worden Engelse en Franse vertalingen bijgebracht van delen van de relevante Griekse wetgeving waarnaar wordt verwezen. De AMKA-nota van 16 januari 2026 verschaft bijgevolg voldoende informatie over de bron waarop de commissaris-generaal zich heeft gebaseerd. Een schending van artikel 26 van het KB CGVS kan niet worden vastgesteld.

Waar in de brief van RSA van 16 januari 2026, die verzoeker bij zijn aanvullende nota voegt, wordt gesteld dat een actieve AMKA nodig is voor het verkrijgen van een AMA, wat dan weer nodig is om voor het eerst tewerkgesteld te worden, blijkt deze stelling te berusten op verouderde informatie. Immers RSA baseert zich op een schrijven van de Europese Commissie van 4 december 2023 (stuk 3), dat echter dateert van vóór de nieuwe AMKA-verordening van 23 december 2023 (in werking sinds 1 april 2024). Onder het toen geldende regelgevend kader was tewerkstelling evenwel niet vereist om een AMKA te activeren, hetgeen thans wel het geval is. Pas sinds de inwerkingtreding van deze nieuwe wetgeving wordt de AMKA gedesactiveerd afgegeven (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van

Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 21). De Raad wijst erop dat in het recentere '*Verslag Feitenonderzoek statushouders Griekenland*' van september 2024 wordt gesteld dat statushouders voor het dagelijks leven en werk een AMA (*National Insurance Number*) nodig hebben naast een verblijfsvergunning (ADET), een fiscaal nummer (AFM), een sociale zekerheidsnummer (AMKA) en een bankrekening. Een AMA is een sociaal verzekeringsnummer voor werk/sociale afdrachten. Verder wordt gesteld dat een AMA vereist is indien de statushouder voor het eerst gaat werken en dat de statushouder deze ontvangt na registratie bij het register van *Insured Persons of the National Social Security Fund* (ΕΦΚΑ / EFKA). Een afspraak bij een EFKA-afdeling kan telefonisch of per e-mail gemaakt worden en bij de aanvraag voor een AMA zijn volgende documenten nodig: een verblijfsvergunning, een werkgeversverklaring (formulier E3), een AFM, een AMKA, een adresbewijs en een bankrekeningnummer ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 12, 38). *Refugee.info* vermeldt dezelfde vereiste documenten (zie *Refugee.info Greece*, "*Health insurance*" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 21-22, 51, 64). Beide bronnen, die dateren van na de brief van de Europese Commissie, verwijzen bijgevolg naar een AMKA en niet naar een actieve AMKA als één van de voor te leggen documenten voor het bekomen van een AMA. Eens een AMA-nummer is verkregen, kan de werkgeversverklaring worden gefinaliseerd in een arbeidscontact en worden geupload in ERGANI om de AMKA te activeren. Uit niets blijkt dat voor de AMA zelf een actieve AMKA nodig is. De activering van de AMKA is een gevolg van de correcte en volledige aangifte van de tewerkstelling, en niet een voorafgaande voorwaarde voor het verkrijgen van een AMA-nummer of voor de aanwerving zelf.

Waar verzoeker in zijn aanvullende nota nog verwijst naar de obstakels en problemen met betrekking tot de toegang tot e-EFKA's, vermeld in de brief van de Europese Commissie van december 2023, stelt de Raad vast dat in de recente bronnen geen melding wordt gemaakt van dergelijke problemen en dat verzoeker geen informatie bijbrengt waaruit kan blijken dat deze problemen in 2026 nog actueel zouden zijn.

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. ("*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan

tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accrediterend centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU. Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie voor te leggen. Aldus blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen. Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. *'cash assistance'*), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro)) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een AMKA alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigden die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen *“personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat”* (vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: *“ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe”*).

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat, als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c), van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

“(…)

ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)” (vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026, met Franstalige vertaling van deze omzendbrief: *“ix) Les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d'éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l'article 24 de la loi n° 3907/2011”*).

In haar nota van 16 januari 2026 over de AMKA-wetgeving betoogt de verwerende partij als volgt:

“Wat de omzendbrief toevoegt, is dat bij gebrek aan een actieve A.M.K.A., voor begunstigden van internationale bescherming (punt ix van de wetgeving) toegang tot gezondheidszorg mogelijk is op vertoon van:

- (a) Een geldige ADET; OF*
- (b) Een attest van aanvraag tot verlenging van de status; OF*

- (c) een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van het besluit tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7).

Deze bijkomende duiding in de wetgeving van november 2025, bevestigt de conclusies van het CGVS dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve A.M.K.A. Deze wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve A.M.K.A.- vergunning niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen. De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft aangevraagd. Het AIDA rapport van september 2025 (https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf, p. 24 en 236) duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een 'attestation of application status' wordt afgeleverd.

Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (postponment of removal), blijkt uit artikel 23 en 24 van de Griekse asielwet (Law 3907/2011, in het Engels beschikbaar op: <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2011/en/78894>) dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (return decision) hebben ontvangen, en aldus in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigten van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun verblijfsvergunning"

De Raad merkt hierbij op dat er sprake is van een duidelijk verschil in terminologie en inhoud tussen een "geldige verblijfsvergunning" ("permis de séjour en cours de validité"), "een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus" ("demande de renouvellement du statut de protection internationale") en een "attestation of application status" dat slaat op een ontvangstbevestiging van een aanvraag tot verlenging van de verblijfsvergunning ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19). Dat de Griekse overheden deze begrippen door elkaar zouden gebruiken maar dat steeds de verlenging van de verblijfsvergunning wordt bedoeld, is een loutere bewering van de verwerende partij die zij niet verder onderbouwt en dit blijkt in elk geval niet uit de terminologie in de door de commissaris-generaal bijgebrachte Franse vertaling. Zonder bijkomende bronnen die de lezing van de verwerende partij bevestigen – met name dat de voorziene situatie (b) *in casu* van toepassing is – kan voornoemde interpretatie niet zonder meer worden bijgetreden. Overigens moet worden opgemerkt dat de verwerende partij zelf in zijn nota verwijst naar "een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlenging van zijn ADET heeft gevraagd" (eigen onderlijning), wat uiteraard niet hetzelfde is als een verlenging van de ADET en zou impliceren dat enkel de initiële periode na de beslissing tot toekenning van internationale bescherming tot de eerste afgifte van de ADET hierdoor zou gedekt zijn.

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: "If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription" (UNHCR Greece, "Living In Greece – Access to healthcare", beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, "Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, "Health insurance" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 21, 51)

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. p. 49-51, 67; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

Verlenging van een ADET

Naast de algemene uitdagingen voor statushouders in Griekenland zien terugkerende statushouders, wiens ADET vervallen is, zich gesteld voor bijkomende administratieve en praktische uitdagingen. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk dertig dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden wordt een boete van honderd euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag *normaliter* op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten

laatste plaatsvindt vijf dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en *uploaden* van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. “*Alkyoni II*”) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asieldiensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asieldienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17).

Uit het voorgaande blijkt dat een statushouder, die zijn ADET wil verlengen, kan worden geconfronteerd met een veelvoud aan administratieve, technologische en taalgerelateerde hindernissen, naast lange wachttermijnen.

In de aanvullende nota van de verwerende partij wordt verwezen naar de mogelijkheid sinds november 2021 om een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen, maar het blijkt hier enkel om een aankondiging te gaan; er is geen informatie in het rechtsplegingsdossier dat zulk online platform al daadwerkelijk functioneert (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, juni 2022, p. 14; september 2024, p. 19).

In het AIDA-rapport kan worden gelezen: “*Furthermore, a day after the residence permit expires, beneficiaries’ Social Security Number (AMKA) is deactivated. This adds an additional bureaucratic layer and delays, as, in order to re-activate it, beneficiaries need to submit the attestation of application status, along with other documents required under JMD Φ80320/109864/14.12.2023. 1314.*” In de voetnoot wordt verwezen naar artikelen 5, 6 en 8 van de AMKA-verordening, maar de Raad kan in deze artikelen niet lezen dat een attest van verlengingsaanvraag kan worden voorgelegd om de AMKA te activeren. Wat er ook van zij, uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat om een AMKA te activeren niet enkel een attest van verlengingsaanvraag moet worden voorgelegd, maar ook een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf (bv. eigendomsbewijs, huurovereenkomst,...), alsook een bewijs van werk of studie, zoals hierboven uiteengezet in punt C. Echter om daadwerkelijk te kunnen werken, heeft een verzoeker ook een geldige AFM nodig die

pas kan worden geactiveerd wanneer er een geldige ADET is, zoals hierboven uiteengezet in punten B en F. Alles samengenomen is het dan ook hier niet duidelijk uit de landeninformatie hoe een verzoeker zijn AMKA kan laten reactiveren wanneer hij geen geldige ADET meer heeft.

De Raad besluit dan ook dat een statushouder tijdens de wachttermijn niet over Griekse documenten kan beschikken, die, bij afwezigheid van een geldige ADET, hem alsnog toegang kunnen verschaffen tot zijn rechten en voordelen als statushouder.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de Europese Unie wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer huisvesting, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Verder moeten personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven, maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

5.5. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is. Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkendiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad voorts een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *"een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten)"*

bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak” (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel “wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling” (ibid., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

5.6. Verzoeker slaagt er hoegenaamd niet in om afbreuk te doen aan het voorgaande. Met de loutere verwijzing naar de bijgebrachte en beschikbare algemene landeninformatie in zijn verzoekschrift toont verzoeker niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zoals geduid door het Hof van Justitie bevindt of dat hij of zij er bij terugkeer automatisch in zal belanden. De informatie die verzoeker aanhaalt en waaruit verzoeker citeert is immers dezelfde informatie of ligt grotendeels in dezelfde lijn als, en doet bijgevolg op generlei wijze afbreuk aan, de landeninformatie zoals gehanteerd door verweerder.

In zoverre de door verzoeker bijgebrachte landeninformatie en argumentatie betrekking hebben op personen die in Griekenland om internationale bescherming verzoeken, verschilt dit van zijn situatie aangezien hij in Griekenland reeds internationale bescherming verkreeg. Hij is een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en geen verzoeker om internationale bescherming in dat land.

Wat betreft de kritiek in de brief van verschillende Griekse (hulp)organisaties op het rapport “*Aide aux migrants*”, gepubliceerd door Cedoca op 25 juli 2025, merkt de Raad op dat verwerende partij zich in de bestreden beslissing bij de beoordeling van verzoekers situatie in Griekenland niet heeft gebaseerd op het bekritiseerde CEDOCA-rapport “*Aide aux migrants*” van 25 juli 2025, noch wordt dit door de verwerende partij bij aanvullende nota voorgelegd. Evenmin steunt de Raad zich in zijn beoordeling op dit rapport. De Raad is verder tot een gedegen analyse van de situatie van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland kunnen komen zonder hiervoor een beroep te doen op het door verzoeker bekritiseerde CEDOCA-rapport. Dient bovendien te worden onderstreept dat in de hierboven gedane analyse van de algemene situatie voor begunstigten van internationale bescherming in Griekenland reeds erkend wordt en te dezen bijgevolg niet betwist wordt dat deze situatie, dit onder andere door de administratieve obstakels en belemmeringen waarmee begunstigten van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd worden, ernstig en moeilijk is en dat dit, afhankelijk van de persoonlijke situatie van de betrokkenen, kan leiden tot situaties waar zij terecht komen in zware en schrijnende levensomstandigheden. Noch dit gegeven, noch het loutere feit dat bepaalde hulporganisaties en/of hulpprogramma's die in voormelde COI-Focus vermeld worden niet meer bestaan, niet (langer) de vermelde diensten aanbieden en/of moeilijk toegankelijk zijn voor (terugkerende) statushouders leidt echter tot de conclusie dat de situatie in Griekenland van zulke aard zou zijn dat iedere (terugkerende) begunstigde om internationale bescherming aldaar een veralgemeend risico loopt om in het kader van structurele en systematische tekortkomingen in het Griekse bestel terecht te komen in een toestand van een zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire basisbehoeften, die *an sich* negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of die hem in een toestand zou brengen van achterstelling die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid en waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig zouden staan. Dit geldt des te meer nu uit beschikbare landeninformatie geenszins kan worden afgeleid dat er in Griekenland geen hulporganisaties meer actief zouden zijn die ondersteuning bieden aan begunstigten van internationale bescherming. Verder blijkt uit deze informatie niet dat het voor begunstigten van internationale bescherming in Griekenland die zelfredzaam mogen worden geacht en/of over een ondersteunend netwerk beschikken onmogelijk zou zijn om zich op een zelfstandige wijze staande te houden in Griekenland en hun rechten te doen gelden. Uit het geheel van de voorliggende landeninformatie kan, dit in tegenstelling met wat verzoeker laat uitschijnen in het verzoekschrift en in zijn aanvullende nota, dan ook in het geheel niet worden afgeleid dat de algemene situatie in Griekenland (onder meer op het vlak van de toegang tot de nodige documenten, huisvesting, arbeidsmarkt, gezondheidszorg en andere sociale voorzieningen) zou worden gekenmerkt door dermate structurele en verregaande tekortkomingen of van zulke ernstige aard zou zijn dat deze op zich volstaat om aan te tonen dat eenieder die aldaar internationale bescherming geniet en die vanuit een andere lidstaat van de EU terugkeert naar Griekenland zou dreigen terecht te komen in of zou worden geconfronteerd met ernstige problemen en zich daardoor zou bevinden in een situatie waarin de voormelde, bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt en waarin hij zou

worden geconfronteerd met een zeer verregaande materiële deprivatie die kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermings-verzoek blijft dus aan de orde. In dit verband moet rekening worden gehouden met “*alle gegevens van de zaak*” (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van een verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien. Het komt derhalve aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden te weerleggen dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie.

5.7. Wat zijn individuele situatie betreft, maakt verzoeker, een vijfendertigjarige man, vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland of die ertoe zou kunnen leiden dat hij bij terugkeer naar Griekenland om die reden wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Verzoeker betoogt dat zijn medische en psychische problemen onevenwichtig werden beoordeeld. Hij verwijst naar medische attesten waaruit een letsel aan de linkerschouder en tweedegraads brandwonden aan de rechtersvoorarm blijken, alsook naar een psychologisch attest waarin onder meer symptomen van posttraumatische stress, veralgemeende angst, hyperalertheid, intrusieve herinneringen, depressieve gevoelens en zelfmoordgedachten worden beschreven. Voorts stelt hij dat hij in België reeds ongeveer achttien sessies bij een psycholoog volgde, fysiotherapie krijgt en dat de onzekerheid over zijn verblijfssituatie zijn klachten verergert. Tijdens het persoonlijk onderhoud zou hij bovendien hebben verklaard dat hij zelfmoord zou plegen indien hij naar Griekenland moet terugkeren. Verzoekers verklaringen en de stukken vervat in het rechtsplegingsdossier laten evenwel niet toe vast te stellen dat hij kampt met zodanige medische of psychologische problemen die belangrijke gevolgen zouden hebben voor zijn zelfstandig functioneren.

Wat vooreerst verzoekers fysieke gezondheid betreft, verklaarde verzoeker tijdens zijn persoonlijk onderhoud dat hij problemen heeft met zijn handen en benen, dat hij bij lang zitten moeite heeft om zijn knie te bewegen en dat hij hiervoor medische afspraken en een MRI zou hebben. Tevens verklaarde hij medicatie te nemen voor zijn benen en armen (NPO, p. 3). Uit de medische stukken in het administratief dossier blijkt verder dat op 24 november 2025 een kneuzing van de linkerschouder en tweedegraads brandwonden aan de rechtersvoorarm werden vastgesteld, evenals een gedeeltelijke functionele beperking van de linkerschouder, een oppervlakkige letselvorming ter hoogte van de rechtersvoorarm en pijnklachten aan de linkerschouder. Uit deze stukken kan evenwel niet blijken dat verzoeker kampt met een ernstige of blijvende fysieke beperking die een wezenlijke weerslag heeft op zijn autonomie of dagelijks functioneren. Evenmin blijkt uit de voorgelegde stukken dat verzoeker wegens deze fysieke klachten een gespecialiseerde, intensieve of ononderbroken medische behandeling behoeft waarvan een eventuele onderbreking bij terugkeer naar Griekenland ernstige gevolgen zou hebben. Aldus kan uit de voorliggende gegevens niet worden afgeleid dat verzoekers fysieke gezondheidstoestand hem dermate beperkt dat hij niet in staat zou zijn zich in Griekenland staande te houden en de aan zijn internationale beschermingsstatus verbonden rechten uit te oefenen.

Wat vervolgens verzoekers psychische toestand betreft, blijkt uit zijn verklaringen dat hij psychologische begeleiding volgt. Tijdens het persoonlijk onderhoud verklaarde hij dat zijn afspraak met de psycholoog werd verplaatst wegens het onderhoud, dat hij psychologische klachten heeft omwille van de levensomstandigheden in Palestina en de moeilijkheden die hij in Griekenland ondervond, dat hij zich na jaren van lijden in Turkije en Europa eenzaam is beginnen voelen en soms zelfs niet met zijn familie wil communiceren. Voorts verklaarde hij dat hij twee sessies per maand bij een psychotherapeut volgt (NPO, p. 3). Verzoeker legt daarnaast een psychologisch voorlopig verslag van 14 juli 2025 neer, waaruit blijkt dat hij éénmaal in psychotherapeutische consultatie werd ontvangen en werd doorverwezen wegens ernstige problemen gelinkt aan complexe en langdurige trauma's. In dit verslag wordt gesteld dat verzoeker een klinisch beeld vertoont dat wordt gekenmerkt door symptomen van posttraumatische stress, gepaard gaand met veralgemeende angst, hyperwaakzaamheid, piekeren, onvermogen zich te ontspannen, recurrente slapeloosheid, nachtmerries en flashbacks gelinkt aan traumatische gebeurtenissen in Gaza, een diep depressieve stemming, wanhoop, anhedonie en aanhoudende suïcidale gedachten. Ook wordt melding gemaakt van somatische klachten, waaronder buikpijn, tachycardie en benauwdheidsgevoelens, en van mentale en fysieke vermoeidheid die wordt verergerd door precare levensomstandigheden en langdurige

onzekerheid over zijn administratieve situatie in België. Het verslag vermeldt dat een therapeutisch traject werd opgestart dat erop gericht is de trauma's te behandelen en een minimale psychologische stabiliteit te herstellen, en beveelt gespecialiseerde begeleiding, een stabiele omgeving en intensieve psychologische en psychiatrische opvolging aan om een verergering van suïcidale gedachten te voorkomen.

Uit de voorliggende stukken blijkt aldus dat verzoeker psychische problemen kampt en dat hij hiervoor in België psychologische begeleiding krijgt. Hoewel er begrip is voor verzoekers onzekere situatie en moeilijk parcours, kan uit deze stukken evenwel niet worden afgeleid dat zijn mentale gezondheidstoestand belangrijke negatieve gevolgen voor zijn zelfstandig functioneren, autonomie en zelfredzaamheid met zich meebrengt waardoor hij zijn rechten als statushouder in Griekenland niet zou kunnen laten gelden. In dit verband stelt de Raad vast dat het psychologisch verslag weliswaar melding maakt van symptomen van posttraumatische stress, angst, hyperwaakzaamheid, slapeloosheid, depressieve stemming en suïcidale gedachten, maar dat dit verslag werd opgesteld na één enkele psychotherapeutische consultatie en geen diagnose bevat. Het verslag zet bovendien niet *in concreto* uiteen wat de omvang en draagwijdte van deze psychologische problemen zijn met betrekking tot zijn zelfredzaamheid en autonomie. Evenmin blijkt uit dit verslag dat verzoekers psychologische problematiek de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting en tewerkstelling in Griekenland onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt(e). Waar melding wordt gemaakt van suïcidale gedachten, stelt de Raad vast dat deze bewering niet wordt ondersteund door een psychiatrisch attest of een medisch verslag waarin een concreet en actueel suïciderisico wordt vastgesteld.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

5.8. Verzoeker toont verder niet aan dat hij als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland niet in staat was/is de nodige officiële documenten — meer bepaald een Griekse verblijfsvergunning (ADET), een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociaal zekerheidsnummer (AMKA) – te bekomen waarmee hij in Griekenland zijn rechten kan doen gelden wat betreft o.a. de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt en onderwijs, laat staan dat hij zou aantonen dat hij hierdoor, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, terechtkwam of bij een terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een situatie van zeer verregerende materiële deprivatie.

Zo dient te worden herhaald dat verzoeker in het bezit werd gesteld van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), geldig tot 29 januari 2027, alsook een Grieks reispaspoort, geldig tot 10 maart 2029 (AD, stuk 6, Landeninformatie, Aanvraag derde landen, *Hellenic Republic, Ministry of Migration & Asylum, Information Request Reply*, d.d. 20 oktober 2025). Voorts blijkt uit zijn verklaringen op het CGVS dat hij nog steeds in het bezit is van zijn Griekse verblijfsdocumenten (NPO, p. 5-6). Aldus beschikt verzoeker nog steeds over een geldige ADET. De verwijzing in zijn verzoekschrift naar landeninformatie omtrent de situatie waarmee begunstigten van internationale bescherming worden geconfronteerd bij de verlenging/vernieuwing van hun verblijfsdocumenten die niet meer geldig zijn, is dan ook niet dienstig gezien deze situatie niet op hem van toepassing is daar hij op heden nog steeds over een geldige Griekse verblijfsvergunning beschikt.

Waar verzoeker erop wijst dat zijn Griekse verblijfsvergunning op 27 januari 2027 verloopt, wijst de Raad er op dat de procedure voor een verlenging van de ADET al vanuit het buitenland kan worden gestart door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de Griekse asielinstanties (AIDA-rapport, juni 2024, p. 244; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Verzoeker kan bijgevolg in tussentijd al tijdig stappen zetten, al dan niet met hulp van anderen zoals zijn advocaat in België, om zich hierover terdege te informeren alsook zelf actief en tijdig concrete inspanningen te leveren om de verlenging van zijn ADET te bewerkstelligen en te bespoedigen. Verder wijst de Raad er nog op dat verzoeker in Griekenland al een asielpprocedure heeft doorlopen, een beschermingsstatus heeft verkregen alsook een Griekse verblijfsvergunning (ADET), een fiscaal registratienummer (AFM), een AMKA-nummer, en een Grieks reisdocument, en dus contact heeft gehad met de Griekse autoriteiten, zodat enige basiskennis met betrekking tot de Griekse administratie kan worden verondersteld. Uit niets blijkt dat dit voor hem niet mogelijk is en verzoeker toont niet aan dat hij zijn ADET in de toekomst niet zal kunnen laten verlengen. Bovendien toont verzoeker niet aan dat hij reeds stappen heeft gezet om de procedure tot verlenging van zijn ADET op te starten. In zoverre verzoeker aanvoert dat hij minstens zes maanden voor het verstrijken van zijn ADET eigenlijk de vernieuwing/verlenging ervan zou moeten vragen, stond het hem vrij om deze stappen reeds te ondernemen. In zoverre hij enige wachttijd zou moeten overbruggen, blijkt dat verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid heeft. Uit wat hierna wordt besproken, volgt tevens dat verzoeker zelfredzaam is en

over een netwerk beschikt, waarop hij (tijdelijk) kan steunen om bij terugkeer naar Griekenland de eventuele wachtperiode te overbruggen en zich staande te houden.

5.9. Verzoeker verklaarde voorts in het bezit te zijn van een AFM-nummer (NPO, p. 7; AD, stuk 7, Inventaris + documenten DVZ, Bijkomende vragen M-status Griekenland d.d. 24 september 2025). De Raad benadrukt hierbij dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 19). Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA- rapport, maart 2025, p. 21). Aangezien verzoekers verblijfsvergunning niet verloopt voor 27 januari 2027, is zijn AFM dus ook geldig tot die datum.

5.10. Op basis van verzoekers verklaringen, kan verder worden aangenomen dat verzoeker in Griekenland beschikte en, in tegenstelling tot hetgeen hij laat uitschijnen, nog steeds beschikt over een AMKA nummer (NPO, p. 7; AD, stuk 7, Inventaris + documenten DVZ, Bijkomende vragen M-status Griekenland d.d. 24 september 2025).

In zoverre deze AMKA nog zou moeten worden geactiveerd door middel van een bewijs van daadwerkelijk verblijf (adres) alsook bewijs van werk of studie, maakt verzoeker niet *in concreto* aannemelijk dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland geen werk zal kunnen vinden, niet aan een adres of huisvesting zal kunnen geraken en hij de vereiste documenten niet zal kunnen voorleggen voor het activeren van zijn AMKA. Verzoeker blijft in gebreke *in concreto* aannemelijk te maken dat het voor hem onmogelijk is om dergelijk bewijs van adres en werk/studie te leveren. De Raad herhaalt dat het aan de verzoeker toekomt om de nodige stappen te ondernemen om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid heeft die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden.

5.11. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt voorts dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen en activeren van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat (UNHCR Greece, *Living In Greece – Access to healthcare*; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49-50). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorginstellingen of -centra (UNHCR, *Information Guide for Beneficiaries of International Protection*, november 2023, p. 42-43, zoals vermeld in voetnoot 306 van het *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland* van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024). NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 50).

Bij zijn aanvullende nota voegt verzoeker nog een brief van RSA van 16 januari 2026, waarin wordt ingegaan op de omzendbrief van 3 november 2025 volgens dewelke statushouders zonder actieve AMKA toch toegang zouden krijgen tot gezondheidszorg op voorwaarde dat zij een certificaat van opschorting van een verwijderingsbesluit kunnen voorleggen. De brief illustreert aan de hand van een casus dat in de praktijk statushouders geen certificaat van de opschorting van een verwijderingsbesluit bij de politie kunnen bekomen omdat zij legaal op het grondgebied verblijven. Deze informatie doet evenwel geen afbreuk aan het feit dat statushouders zonder AMKA of actieve AMKA wel toegang hebben tot spoedeisende hulp en medicatie, en derhalve niet volledig verstoken zijn van medische hulp.

Verzoeker toont dan ook niet aan dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland en in de mate hij nood heeft aan medische en/of psychologische opvolging hij hiervan verstoken zal blijven en hij zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging. De Raad herinnert er hierbij aan dat bij verzoeker geen sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid omwille van actuele ernstige fysieke of psychologische problemen die een specifieke opvolging of regelmatige behandeling behoeven.

5.12. Voor zover verzoeker met zijn aanvullende nota en de daarbij gevoegde brief van RSA van 16 januari 2026 tevens wil staven dat ook de toegang tot de arbeidsmarkt voor statushouders een actieve AMKA veronderstelt, overweegt de Raad als volgt.

Wat het betoog van verzoeker inzake de zogenaamde catch-21 betreft, waarbij hij vermoedelijk catch-22 bedoelt, herhaalt de Raad dat van alle bronnen die zich in het rechtsplegingsdossier bevinden enkel het RSA/PRO ASYL-rapport stelt dat een actieve AMKA, naast een geldige ADET en AFM, nodig is om toegang te krijgen tot de legale arbeidsmarkt, en gewag maakt van een cirkelredenering in de Griekse wetgeving waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gast samenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk. Alle andere bronnen, met inbegrip van het recentere AIDA rapport van september 2025 verwijzen niet naar een actieve AMKA als één van de voorwaarden of het bestaan van een cirkelredenering. Zoals terecht aangehaald in de aanvullende nota van de commissaris-generaal verwijst het RSA-rapport niet naar specifieke wetsbepalingen die de voorwaarde van een actieve AMKA stellen. Verzoeker verwijst in zijn aanvullende nota evenmin naar specifieke wetsbepalingen die zijn stelling ondersteunen. Verzoeker die nog over een geldige ADET beschikt, geen bijzondere kwetsbaarheid vertoont, en, zoals hierna besproken, zelfredzaam is en over een netwerk beschikt, brengt verder geen elementen bij waaruit zou kunnen blijken dat hij in zijn individuele omstandigheden niet in staat is om zijn AMKA in Griekenland te bekomen en desgevallend de periode nodig om zijn AMKA te bekomen en te activeren niet zou kunnen overbruggen zonder in een situatie van zeer verregerende materiële deprivatie te belanden.

5.13. Het gegeven dat verzoeker bepaalde moeilijkheden ondervond zoals op het vlak van werkgelegenheid of huisvesting, volstaat niet om te besluiten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover hij volledig afhankelijk zou zijn van overheidssteun, buiten zijn wil en persoonlijk keuzes om, is terechtgekomen in een situatie van verregerende materiële deprivatie die hem niet in staat stelt te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland.

Uit verzoekers verklaringen en gedragingen blijkt immers niet dat hij in Griekenland ernstige en volgehouden pogingen heeft ondernomen om er een duurzaam bestaan op te bouwen en de aan zijn status als begunstigde van internationale bescherming verbonden rechten ten volle te doen gelden. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker in december 2023 in Griekenland aankwam, dat zijn verzoek om internationale bescherming er op 22 januari 2024 werd geregistreerd en dat hem op 30 januari 2024 internationale bescherming werd toegekend. Op 14 november 2024 verliet hij Griekenland legaal en reisde hij naar België, waar hij op 19 november 2024 een verzoek om internationale bescherming indiende. Uit zijn verklaringen blijkt evenwel dat België van bij aanvang zijn eindbestemming was. Zo verklaarde hij tijdens het persoonlijk onderhoud dat het vanaf het begin zijn doel was om naar België te komen en niet om in Griekenland vingerafdrukken te geven (NPO, p. 5). Ook verklaarde hij dat zijn doel erin bestond geld te verzamelen en naar België te vertrekken (NPO, p. 6). Uit deze verklaringen kan worden afgeleid dat verzoeker zijn inspanningen veeleer richtte op zijn verdere reis naar België dan op het duurzaam uitbouwen van zijn bestaan in Griekenland.

De Raad acht het verder niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren. Er wordt in dit verband op gewezen dat het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigten van internationale bescherming in samenhang moet worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigten zelf in hun onderhoud moeten voorzien. De Raad benadrukt dat het aan de begunstigde(n) van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoeker verwacht worden dat hij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoeker blijkt evenwel niet dat hij doorgedreven pogingen heeft ondernomen om werk en onderdak te zoeken of om de taal te leren. In dit verband stelt de commissaris-generaal op pertinente wijze het volgende vast:

“U verklaarde verder ook te hebben gewerkt in de landbouw en dit voor ongeveer 15 dagen per maand. U zou hiervoor betaald zijn in natura: u kreeg een beetje geld om eten en sigaretten te kopen en u mocht verder ook ter plekke in de boerderij verblijven. U verklaarde verder niet naar ander werk te hebben gezocht omdat u ervan uitging dat de Grieken te weinig betaalden. U zou nooit een beroep hebben gedaan op DYP (Grieks overheidsinstantie) omdat u hier nooit eerder over hoorde. U verklaarde tenslotte geen Grieks te hebben geleerd omdat er naar eigen zeggen geen gratis cursussen werden aangeboden (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 5 en p. 7). Uit deze verklaringen komt aldus duidelijk naar voren dat u er wel degelijk in geslaagd bent werk te bekomen in de relatief korte periode dat u in Griekenland heeft verbleven. Verder blijkt dat u niet heeft gezocht naar andere mogelijkheden op het vlak van tewerkstelling en dat u geen inspanningen heeft geleverd om uw kansen op de arbeidsmarkt te vergroten door de taal Grieks te leren. Uit bovenstaande blijkt evenmin dat u in de onmogelijkheid bent om bij terugkeer opnieuw een job te vinden,

noch dat u ooit in ernstige financiële moeilijkheden verkeerde in Griekenland, noch dat dit bij terugkeer naar Griekenland het geval zal zijn. Tot slot kan hieraan nog worden toegevoegd dat u wel degelijk beschikte over een AFM document (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 7). Dit is een belangrijk document omdat het toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning.

Uit uw verklaringen blijkt verder dat u op 45 dagen na altijd over accommodatie heeft beschikt in Griekenland. U voegde er bovendien aan toe dat u nooit heeft betaald voor uw accommodatie. In Veroia waar u op een boerderij werkte, werd u ook toegestaan om in de boerderij te verblijven en tijdens de enkele maanden dat u in Athene verbleef, kreeg u accommodatie toegewezen via enkele van uw (Egyptische) vrienden (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 6). Over de 45 dagen dat u op straat leefde, verklaarde u dat u zich kon handhaven doordat u drie maal per dag een gratis maaltijd kreeg aangeboden van een organisatie die zich ontfermde over daklozen. U kon douchen in een nabijgelegen moskee en kreeg hier ook ondergoed aangeboden. Verder liet u nog optekenen dat u uw gsm kon opladen in kleine restaurants (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 6 en 7). Hoewel u dus een zekere periode op straat heeft geleefd, blijkt uit uw verklaringen dat u voor het grootste deel van uw verblijf in Griekenland via uw netwerk wel degelijk onderdak heeft gevonden én ook dat u hiervoor niet diende te betalen. Hieruit kan worden aangenomen dat u ook bij terugkeer naar Griekenland in staat zal zijn huisvesting te vinden en niet noodzakelijk in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen, die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

U toont niet op afdoende wijze aan dat u niet in de mogelijkheid zou zijn (geweest) om tewerkstelling of huisvesting te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt in dit verband bovendien u toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen u evenwel niet aantoonde. U toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. U toont niet aan dat u, buiten uw wil en haar persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen.”

Verzoeker voert ter weerlegging van deze motieven geen dienstige argumenten aan. Door zijn eerder afgelegde verklaringen eenvoudigweg te herhalen en de gevolgtrekkingen die het CGVS hieraan verbindt boudweg te ontkennen, ontkracht verzoeker de voormelde motieven immers op generlei wijze. Door verder louter te stellen dat de commissaris-generaal niet toelicht welke bijkomende stappen hij dan nog concreet had kunnen zetten om zijn leven in Griekenland op te bouwen, weerlegt verzoeker dat hij zelf slechts beperkte inspanningen heeft geleverd om zijn situatie aldaar te verbeteren en zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming daadwerkelijk te doen gelden. Hij brengt hiermee geen concrete elementen aan die tot een andere beoordeling van zijn persoonlijke situatie nopen.

Nu verzoeker slechts beperkte stappen heeft gezet op het vlak van huisvesting en tewerkstelling en uit zijn verklaringen blijkt dat België van bij aanvang zijn eindbestemming was en dat zijn inspanningen er in belangrijke mate op gericht waren geld te verzamelen om naar België verder te reizen, kan hij bezwaarlijk voorhouden dat hij in Griekenland, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, geen mogelijkheid had om zijn situatie te verbeteren of zijn rechten als statushouder te doen gelden. Het algemene betoog in zijn verzoekschrift en aanvullende nota doet hieraan geen afbreuk. Aangezien geen oprechte intentie kan blijken om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland, is het voor verzoeker onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland. Hij slaagt er op geen enkele manier in om aan te tonen dat zijn rechten als statushouder er niet worden geëerbiedigd

5.14. Verzoeker, een vijfendertigjarige man die geen blijk geeft van een bijzondere kwetsbaarheid, toont verder niet aan dat hij niet over de nodige zelfredzaamheid beschikt om bij een terugkeer naar Griekenland in zijn levensbehoeften te kunnen voorzien. Minstens liggen er geen overtuigende elementen of stukken voor die op het tegendeel wijzen. Uit zijn verklaringen blijkt immers dat hij in Gaza zelfstandig een kleding- en make-upzaak uitbaatte, dat hij nadien gedurende meer dan twee jaar in Turkije verbleef, er werkte in de horeca en erin slaagde een kimlik te bekomen (NPO, p. 5; AD, stuk 7, Inventaris+ documenten DVZ, Verklaring DVZ d.d. 24 september 2025, p. 12, vraag 33). Verzoeker doorliep de asielpprocedure in Griekenland en verkreeg er internationale bescherming. Vervolgens slaagde hij erin zijn Griekse verblijfsvergunning (ADET) en een Grieks reisdocument te bekomen, i.e. documenten die niet automatisch worden uitgereikt maar waarvoor bepaalde administratieve stappen dienen te worden ondernomen (NPO, p. 5). Verder blijkt dat verzoeker zich zelfstandig wist te verplaatsen binnen Griekenland, en nadien zijn verdere reis naar België organiseerde (NPO, p. 7-8 en p. 10). In België heeft verzoeker zich ingeschreven voor een cursus Frans die in februari 2026 van start is gegaan (NPO, p. 5).

Alles in acht genomen, stelt de Raad vast dat verzoeker voldoende zelfredzaam wordt geacht om het hoofd te bieden aan de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder in Griekenland zou kunnen worden geconfronteerd.

5.15. Hoewel de beschikbare informatie getuigt van diverse problemen op het vlak van huisvesting, sociale zekerheid en tewerkstelling in hoofde van statushouders in Griekenland, maakt verzoeker, gelet op voorgaande vaststellingen, niet op concrete wijze aannemelijk dat hij buiten zijn eigen wil om in de onmogelijkheid was/is om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. Het komt in dit verband verzoeker toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoont. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. Hij toont niet aan, gelet ook op de korte tijd die hij er nog verbleef na de toekenning van internationale bescherming en zijn gebrekkige inspanningen om een leven op te bouwen in Griekenland, dat hij niet in de mogelijkheid zou zijn (geweest) om er huisvesting of tewerkstelling te vinden. Op grond hiervan kan dus niet worden besloten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht is gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelde om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe. Hij moet, gelet op de voorgaande vaststellingen, in staat worden geacht om bij terugkeer naar Griekenland een duurzaam bestaan uit te bouwen en er in zijn levensonderhoud te voorzien.

5.16. Verzoeker benadrukt voorts dat hij geen band heeft met Griekenland en er geen huisvesting meer heeft, maar zoals hoger is gebleken, heeft verzoeker niet de nodige inspanningen geleverd om zich te integreren in de Griekse samenleving. Het loutere gegeven geen band te hebben met Griekenland bereikt voorts niet het vereiste minimumniveau van ernst om als een daad van vervolging of als foltering, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing te kunnen worden aangemerkt. Er kan worden aangenomen dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland mogelijk bepaalde aanpassingsmoeilijkheden zal kennen. Tevens kan worden aangenomen dat het van verzoeker enige inspanning zal vergen om zijn leven verder op te bouwen in Griekenland en er de taal aan te leren. Hieruit kan echter niet worden besloten tot het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade.

5.17. Waar verzoeker nog verwijst naar zijn geweldservaringen in Griekenland, leest de Raad in de bestreden beslissing: *“ U verwees verder nog naar een aantal incidenten die u heeft meegemaakt met de politie in Griekenland en met derden. Zo verklaarde u in Griekenland een dreigbericht te hebben ontvangen van dezelfde personen voor wie u bent gevlucht in Gaza. U heeft hiervan aangifte willen doen bij politiekantoren in Kos, Athene en Veroia maar telkens werd u gezegd dat u hiervoor een advocaat diende te engageren. Omdat dit te veel geld kostte, zou u dit evenwel niet hebben gedaan (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 9). Verder verklaarde u op een gegeven ogenblik in elkaar te zijn geslagen door de politie naar aanleiding van een controle. U zou dit incident evenwel niet hebben aangegeven uit angst (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 9). Tot slot verklaarde u nog een conflict te hebben gehad met derden die u aan de arm en de hand brandwonden bezorgden. Ook naar aanleiding van dit incident liet u na aangifte te doen bij de politie omdat niemand u hierin begeleidde (zie notities persoonlijk onderhoud, p. 9 en 10). U hebt aldus niet aannemelijk gemaakt dat u voor de problemen die u met uw belagers hebt gehad, of indien deze problemen zich bij terugkeer naar Griekenland zouden voordoen, geen of onvoldoende gebruik zou kunnen maken van de beschermingsmogelijkheden die in Griekenland beschikbaar zijn. In Griekenland hebt u deze problemen bijvoorbeeld nooit bij de politie of de Griekse autoriteiten gemeld. Uw verklaring uit angst of omwille van een gebrek aan begeleiding of omdat u de kosten van een advocaat zich niet kon veroorloven, niet te zijn overgegaan tot concrete stappen in dit verband kan niet worden aanvaard. Als de autoriteiten niet op de hoogte zijn van strafbare feiten, kunnen zij uiteraard geen onderzoek instellen om uw agressors op te sporen en kunnen zij dus geen maatregelen tegen hen nemen. In dit verband hebt u dus niet aangetoond dat u met onverschilligheid van de Griekse autoriteiten bent geconfronteerd. Bovendien moet worden benadrukt dat de door een nationale autoriteit geboden bescherming effectief moet zijn. Deze bescherming hoeft echter niet absoluut te zijn en bescherming bieden tegen alle handelingen van derden. De autoriteiten hebben een plicht om de burgers te beschermen, maar deze plicht houdt geenszins een resultaatsverplichting in. Bovendien kan geen enkele rechtsregel absolute bescherming bieden, maar volstaat het dat er redelijke maatregelen bestaan om vervolging of ernstige schendingen te voorkomen.”*

De Raad stelt vast dat verzoeker met zijn betoog in wezen volhardt in zijn eerdere verklaringen en de gevolgtrekking van de commissaris-generaal betwist, maar geen concrete elementen bijbrengt die aantonen dat de Griekse autoriteiten hem geen bescherming zouden kunnen of willen bieden. Uit zijn verklaringen blijkt dat hij met betrekking tot de beweerde bedreigingen weliswaar naar politiediensten in Kos, Veroia en Athene zou zijn gegaan, maar dat hij uiteindelijk geen formele klacht heeft ingediend omdat hem volgens zijn verklaringen werd gevraagd een advocaat in te schakelen en hij dit niet kon betalen. Wat het beweerde politiegeweld betreft, verklaarde verzoeker zelf dat hij dit incident niet heeft gemeld omdat hij bang was. Ook het incident met derden waarbij hij brandwonden zou hebben opgelopen, werd niet daadwerkelijk bij de politie aangegeven. De commissaris-generaal kon dan ook terecht oordelen dat verzoeker niet aannemelijk maakt

dat hij voor de problemen die hij met derden zou hebben gehad, of bij eventuele nieuwe problemen bij terugkeer naar Griekenland, geen of onvoldoende gebruik zou kunnen maken van de in Griekenland beschikbare beschermingsmogelijkheden. Indien de autoriteiten niet of onvoldoende concreet op de hoogte worden gebracht van strafbare feiten, kunnen zij immers geen onderzoek instellen of maatregelen nemen tegen mogelijke daders. De omstandigheid dat verzoeker aanvoert dat hij uit angst, bij gebrek aan begeleiding of wegens de kostprijs van een advocaat geen verdere stappen heeft gezet, volstaat niet om te besluiten dat de Griekse autoriteiten onverschillig zouden zijn gebleven of dat bescherming in Griekenland niet effectief beschikbaar zou zijn. Waar verzoeker stelt dat de doorverwijzing naar een advocaat op zichzelf reeds aantoont dat er geen laagdrempelige bescherming beschikbaar was, beperkt hij zich tot een eigen appreciatie van zijn verklaringen. Hij toont niet aan dat het inschakelen van juridische bijstand in Griekenland onmogelijk was, noch dat hij zich tot hulporganisaties, sociale diensten of andere bevoegde instanties heeft gewend om ondersteuning te verkrijgen bij het indienen van een klacht.

5.18. Waar verzoeker op algemene wijze aangeeft dat de rechten van internationaal beschermden in Griekenland niet dezelfde zijn als deze van de eigen Griekse bevolking en hiertoe zonder nadere toelichting het AIDA-rapport van 2024 citeert en stelt dat een statushouder wordt uitgesloten van de mogelijkheid tot gezinshereniging, toont hij niet concreet aan dat hij in de onmogelijkheid zou zijn zich te beroepen op gezinshereniging. Overigens blijkt uit het geciteerde rapport dat erkende vluchtelingen, zoals verzoeker, het recht hebben op gezinshereniging (p. 258). Het geactualiseerde AIDA-rapport van 2025 duidt hetzelfde aan (p. 248). Verzoeker brengt geen concrete elementen bij die erop zouden wijzen dat hij wordt uitgesloten van de mogelijkheid tot gezinshereniging. Uit zijn verklaringen blijkt ook niet dat hij ooit getracht heeft deze procedure in Griekenland op te starten.

5.19. Waar verzoeker verwijst naar het gegeven dat statushouders in Griekenland slechts gedurende één jaar na hun erkenning beroep kunnen doen op ondersteuning in het kader van het Helios-programma, kan verzoeker allerm minst ernstig in zijn betoog worden genomen. Hij gaat immers volledig voorbij aan het feit dat het zijn eigen beslissing was om Griekenland te verlaten twee maanden nadat hij daar internationale bescherming heeft verkregen. Hij erkent zelf dat er gedurende één jaar na erkenning ondersteuning beschikbaar was via de Griekse instanties via het Helios-programma, maar hij heeft ervoor gekozen geen gebruik te maken van deze hulp en het land vroegtijdig te verlaten. Deze keuze getuigt van een gebrek aan inspanning om zijn leven in Griekenland op te bouwen en ondermijnt zijn huidig betoog dat hij er bij terugkeer onvoldoende ondersteuning zou krijgen. Het is niet ernstig om de verantwoordelijkheid hiervoor af te schuiven op het CGVS, terwijl verzoeker zelf verzaakt heeft aan de rechten en voorzieningen die hem in Griekenland ter beschikking stonden. Dat verzoeker bij terugkeer geen toegang meer zal hebben tot het Helios-programma, omdat inschrijvingen maar mogelijk zijn tot een jaar na de toekenning van de beschermingsstatus, toont verder geenszins aan dat verzoeker zich bij terugkeer naar Griekenland niet zou kunnen beroepen op andere vormen van ondersteuning door de Griekse overheden of hulp van organisaties bij terugkeer naar Griekenland. Zijn betoog hij geen beroep meer zal kunnen doen op enige vorm van ondersteuning, ontbeert dan ook feitelijke grond.

5.20 In de mate dat verzoeker aanvoert dat hij geen bescherming tegen refoulement geniet in Griekenland, verwijst de Raad naar het voorgaande waarbij werd vastgesteld dat er geen elementen voorliggen waaruit kan blijken dat hij actueel niet langer internationale bescherming geniet in Griekenland. Hij toont ook op geen enkele wijze aan dat er sprake is van een wijdverspreide en systematische praktijk van teruggrijping van erkende vluchtelingen door de Griekse overheden. Evenmin toont hij *in concreto* aan dat er in zijn geval een reëel risico op refoulement bestaat.

5.21. De verwijzing in het verzoekschrift naar internationale rechtspraak is evenmin van die aard dat zij afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielprocedure. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de beoordeling van het dossier. Voormelde analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door beide partijen.

5.22. Zoals reeds hoger aangestipt, volstaat verzoekers loutere verwijzing naar algemene rapporten betreffende de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de gebreken inzake ondersteuning (hetgeen in bovenstaande analyse ook mee in rekening is genomen), niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient *in concreto* te worden aangetoond, waartoe verzoeker aldus in gebreke blijft.

Bovendien dienen bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of

standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen die internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat ook de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling. *In casu* heeft verzoeker internationale bescherming verkregen in Griekenland, dat als EU-lidstaat gebonden is aan het EU-acquis, dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die verbonden zijn aan zijn status en waarvan verzoeker gebruik kan maken. De Raad ontwaart noch in het persoonlijk onderhoud van verzoeker, noch in het verzoekschrift concrete en ernstige stappen die hij zou hebben ondernomen met het oog op het vinden van huisvesting of tewerkstelling, zoals reeds hoger uiteengezet.

Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen, houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien.

De Raad herinnert er voorts aan dat situaties die geen “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:

- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 91-94 en HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 93-97).

Op basis van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zouden zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend, in casu België, dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, in casu Griekenland, kan niet worden geconcludeerd dat verzoeker bij terugkeer naar die lidstaat zal worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor een behandeling die onverenigbaar is met artikel 4 van het Handvest (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 94 met verwijzing naar het arrest Jawo van datzelfde Hof). Zo er al sprake zou zijn van een mogelijk kwaliteitsverschil in vergelijking met België op het vlak van gezondheidszorg, sociale bescherming en aangepast onderwijs, volstaat dit op zich niet om te besluiten dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland zal belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

5.23. Gelet op wat voorafgaat, is de Raad van oordeel dat verzoeker niet aantoonde dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 91). Hij toont niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 EVRM of artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Verzoeker brengt geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat hij, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt of is terechtgekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. Er kan slechts worden vastgesteld dat verzoeker op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat hij in Griekenland alle mogelijke middelen zou hebben benut, laat staan uitgeput, om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming te doen gelden.

5.24. De door verzoeker bijgebrachte documenten werpen geen ander licht op bovenstaande bevindingen omwille van de in de bestreden beslissing aangehaalde, pertinente en terechte redenen waartegen geenszins enig dienstig verweer wordt gevoerd.

5.25. Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend en de rechten die daaruit voortvloeien. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van verzoeker in de weg staan. Zijn beschermingsverzoek dient bijgevolg op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Een schending van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet blijkt niet.

5.26. Een schending van artikel 4 van het Handvest en van artikel 3 van het EVRM wordt evenmin aangetoond. De Raad wijst er hierbij bovendien nog op dat de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel inhoudt.

5.27. Uit het voorgaande blijkt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht kan niet worden aangenomen.

5.28. Een schending van het redelijkheidsbeginsel kan evenmin worden volgehouden, aangezien de bestreden beslissing niet in kennelijke wanverhouding staat tot de motieven waarop zij is gebaseerd. Deze motieven zijn deugdelijk en vinden steun in het administratief dossier.

5.29. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal oplegt zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te steunen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker op het CGVS uitvoerig werd gehoord. Tijdens een persoonlijk onderhoud kreeg hij de mogelijkheid in het Arabisch uiteen te zetten waarom artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet in zijn specifieke situatie niet van toepassing is en zijn argumenten kracht bij te zetten, kon hij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft hij zich laten bijstaan door haar advocaat. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier en op alle dienstige stukken. De commissaris-generaal heeft het beschermingsverzoek van verzoeker op een individuele wijze beoordeeld en haar beslissing genomen met inachtneming van alle relevante feitelijke gegevens van de zaak. Het betoog dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig tewerk is gegaan kan bijgevolg niet worden bijgetreden.

5.30. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoeker heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van oud artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet, thans artikel 2.60, § 2 van de wet van 17 juni 2026 betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op éénentwintig augustus tweeduizend zesentwintig door:

K. ALLYNS,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

C. VAN DEN WYNGAERT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

C. VAN DEN WYNGAERT

K. ALLYNS